

Helytállni a kaspóban

Beszélgetés Müller Cecíliával

Az országos tiszti főorvostól kértünk interjút, aki a szíve felett, a nyakláncán viselt keresztjével is vallja istenhitét, és akit a Keresztény Értelmiségek Szövetsége Szent Adalbert-díjjal tüntetett ki a járvány idején végzett, magas színvonalú munkájáért. Müller Cecíliával találkoztunk, aki széles mosollyal fogadott bennünket, és a beszélgetés végén kollégáink frissen vásárolt maszkját is dedikálta.

A mai gyerekek gyakran játsszák el az operatív törzs sajtótájékoztatóit: az egyikük ilyenkor mindig Müller Cecília bőrébe bújik. Gondolom, gyermekkorában sokunkhoz hasonlóan Ön sem tiszti főorvosnak készült.

– Valóban, nekem is küldött a lányom egy videót, amin a két unokám az operatív törzs tagjait alakítja, az egyikőjük éppen engem. Egymásnak adták a mikrofont, szenzációs volt, nagyon jól nevettem rajta. A szobám falán is itt díszleg a nagyobbik, öt éves unokám rajza a kezdetekről, amikor még csak ketten voltunk Lakatos Tiborral. Nem csak az én szereplésem lehetett érdekes számára, nyilván az egyenruha is magával ragadta. A szakmához visszatér-

ve, gyerekkoromban természetesen nem tudtam, milyen tiszti főorvosnak lenni, nem készültem tudatosan erre a pályára. A gyógyításra készültem, de azt sohasem gondoltam volna, hogy a közegészségügyben, a járványügy területén fogok tevékenykedni. Az élet alakította úgy, hogy az orvostannak ezt a területét választottam.

Amikor 2018 év végén kinevezték erre a posztra, a koronavírus-járványnak még híre-hamva sem volt. Gondolom, nem számított arra, hogy egyszer fontos szereplője lesz az emberek életének, és az ország felnőtt lakosságának mintegy a fele napi rendszerességgel követi majd a már emlegetett tájékoztatókat.

– Amikor valaki elvállal egy vezetői posztot, nem tud felkészülni minden eshetőségre. Volt tapasztalatom, hiszen korábban megyei és járási tiszti főorvosként vezettem már népegészségügyi területi intézetet, de természetesen tudtam, hogy az országos tiszti főorvosi munka nagyobb felelősséggel jár. Szinte még a kezünkben tartottuk a szilveszteri pezsgőspoharakat, amikor a WHO-tól már érkeztek a fenyegető képek és a riasztó információk a vírusról és a járvány terjedéséről.

(Folytatás a 9. oldalon.)

Fotó: Merényi Zita

Égi ablak a földre

Újraindulnak
a zarándoklatok
Lourdes-ba
7. oldal

Szex, szerelem, elköteleződés

Őszinte beszélgetés
a Common Post-
filmklubban
8. oldal

A Balatonnak lelke van

Rendalapítójukat
ünnepelték
a tihanyi bencések
10. oldal

Amikor sárba lépek

Görögkatolikus zarándoklat Tokajból Máriapócsra

Profi a szervezés, testvéri a légkör, és senkit sem hallunk az esőre, a sárra panaszkodni. A július 16. és 18. között rendezett görögkatolikus 22+ zarándoklat Tokaj és Máriapócs között mintha egy párhuzamos valóságban, egy másik Magyarországon zajlana.

ne csinálnám meg én?» – ez az emberiség igaz szolgájának kiáltása (...).

(Folytatás a 3. oldalon.)

Útközben William James A vallási élmény változatai című könyvét olvasom, amelynek egyik idézete szerint „Sok ember kívánja, hogy egy jó ügy sikerre jusson, de nagyon kevesen tesznek erőfeszítést is az érdekében, és még kevesebben vállalnak kockázatot érte. »Valakinek meg kell csinálnia, de miért én legyek az?» – a gyenge szeretetreméltségnek ez a mindenütt viszhangzó frázisa. »Valakinek meg kell csinálnia, tehát miért

Az Eucharisztia istenhordozóvá alakít

Úrnapján, június 14-én az emlékezés lényegi fontosságáról és az Eucharisziának az emlékeztetőnk gyógyító hatásáról elmélkedett a Szentatya a Szent Péter-bazilikában délelőtt bemutatott misén. Ferenc pápa teljes homíliájának fordítását közreadjuk.

„Emlékezz az egész útra, amelyen az Úr, a te Istened negyven éven át vezetett a pusztában” (MTörv 8,2). Emlékezz: Mózesnek ezzel a felhívásával nyílik ki ma előttünk Isten igéje. Röviddel ezután Mózes újra hangsúlyozza: „Ne felejtse el az Urat, a te Istenedet” (vö. MTörv 8,14). Az Írást az Istenről való megfeledezés legyőzé-

sére kaptuk. Mennyire fontos emlékeznünk rá, amikor imádkozunk! Ahogy a zsoltár tanítja, mely azt mondja: „Emlékezzem az Úr csodáira, igen, emlékezzem csodatetteire” (Zsolt 77,12). Azokra a csodákra és csodatettekre is, amelyeket az Úr a saját életünkben végbevitt!

Lényegi fontosságú, hogy a kapott jóra emlékezzünk: emlékezés nélkül elidegenedünk önmagunktól, elhibázzuk a voltaképpeni létezés; emlékezés nélkül kitépjük gyökereinket a tápláló termőföldből, és hagyjuk, hogy szél-fúttá levelekként sodródjunk. Ezzel szemben az emlékezés visszakapcsol bennünket a leg-erősebb kötelékekbe, általa egy történet részé- nek érezzük magunkat, együtt lélegzünk egy néppel.

(Folytatás a 2. oldalon.)

Az embernek kell a középpontban lenni

Beszélgetés Kinde Kálmánnal,
a Katolikus Szeretetszolgálat
gazdasági főigazgatójával

Június 15-étől Kinde Kálmán a Katolikus Szeretetszolgálat gazdasági főigazgatója. A hétgyermekes, egyelőre kétunokás családapája 1993-ban a Budapesti Műszaki Egyetem Villamosmérnöki Karán szerzett okleveles villamosmérnöki diplomát, majd 1997-ben az Egyesült Királyságban nemzetközi könyvszakértői képesítést. Vele beszélgettünk.

Nagyváradon született, 1968-ban. Milyen családból származott? És milyen emlékei vannak a gyermek- és ifjúkoráról, amely még a Ceaușescu-rezsim időszakára esett?

– Mérnökcsaládba születtem, a szüleim mindketten első generációs értelmiségiek voltak. Székely édesapám a családjából elsőként hagyta ott a földeket, és ment tanulni a nagyvárosokba, Marosvásárhelyre, Temesvárra. Édesanyám Bihar megyében született. Temesváron ugyanarra az egyetemre jártak édesapámmal, ott ismerkedtek meg. Hárman voltunk testvérek, én születtem utolsónak. 1968-ban már szigorú abortusztörvény volt érvényben Romániában, és ha ez nincs, lehet, hogy ma nem ülök itt, és nem beszélgetünk... Ez meghatározó az ember életében. Ám a szüleimnek csak a születésemig jelentett problémát az érzésem, a Jóisten kegyelméből utána már én lettem a család kedvence.

(Folytatás az 5. oldalon.)

Az Eucharisztia istenhordozóvá alakít

(Folytatás az 1. oldalról.)

Az emlékezés nem magándolog, hanem az az út, amely összekapcsol bennünket Istennel és a többi emberrel. Ez az oka annak, hogy a Bibliában az Úrra való emlékezést át kell adni nemzedékről nemzedékre, el kell azt mondani apáról fiúra, ahogy egy gyönyörű szakasz mondja: „Ha majd megkérdezi a fiad: »Mit jelentenek ezek a parancsok [...] amelyeket az Úr, a mi Istenünk adott nektek«, akkor így válaszolj fiadnak: »Rabszolgák voltunk [...] – itt a rabszolgaság egész történetéről van szó –, de az Úr [...] a szemünk láttára nagy és félelmetes jeleket és csodákat vitt végbe.«” (MTörv 6,20–22) Tehát add át a megemlékezést a fiadnak!

De van egy probléma: mi történik, ha megszakad az emlékek továbbadásának láncolata? Aztán az is nehézség: hogyan tudunk emlékezni arra, amit csak hallottunk, anélkül hogy saját tapasztalatunk lenne róla? Isten tudja, milyen nehéz ez, tudja, milyen feledékenyek vagyunk, s ezért egy hallatlan dolgot tett értünk: *emlékeztet* bennünket. Nem csak szavakat hagyott ránk, mert könnyű elfelejteni, amit hallottunk. Nem csak az Írást hagyta ránk, mert könnyű elfelejteni, amit olvasunk. Nem csak jeleket hagyott ránk, mert azt is könnyen elfelejthetjük, amit látunk. Étel adott nekünk; egy ízt pedig

nehéz elfelejteni. Kenyeret hagyott ránk, amelyben ő van, elevenen és igazán, szeretetének egész ízével.

Amikor megkapjuk, mondhatjuk: „Az Úr az, megemlékezik rólam!” Jézus ezért kérte tőlünk: „Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre” (1Kor 11,24). *Cselekedjétek*: az Eucharisztia nem egyszerűen emlékezés, hanem cselekvés: az értünk újra élő Úr hűsvétje. A misében ott van előttünk Jézus halála és feltámadása. *Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre*: gyűljetek össze közösségként, népként, családként, ünnepeljétek meg az Eucharisziát, hogy emlékezzetek rám! Nem mondhatunk le erről, ez Isten emlékeztetője. Gyógyítja sebzett emlékezetünket.

Először is gyógyítja *árva emlékezetünket*. Nagy árvaság korszakában élünk. Gyógyítja árva emlékezetünket. Sokak emlékezetében az él, hogy nem kapott szeretetet, és fájdalmasan csalódott olyasvalakiben, akinek szeretetet kellett volna adnia, ehelyett árván hagyta mások szívét. Szeretnénk visszatérni, és megváltatni a múltat, de nem lehet. Isten azonban be tudja gyógyítani ezeket a sebeket azáltal, hogy egy nagyobb szeretetet ültet emlékezetünkbe: az övét. Az Eucharisztia elhozza nekünk az Atya hűségese szeretetét, mely gyógyítja árvaságunkat. Nekünk adja Jézus szeretetét, aki a sírt érkezési pontból kiindulási ponttá változtatta, és ugyan-

úgy meg tudja változtatni életünket. Belénk árasztja a Szentlélek szeretetét, aki vigasztal, mert sosem hagy magunkra, és gyógyítgatja sebekünket.

Az Eucharisziával az Úr gyógyítja *negatív emlékezetün-*

kodalmára, vacsoravendégek, akikre vágyik.

Nem csak azért, mert ő nagylelkű, hanem mert valóban szerelmes bennünk: látja és szereti, amilyen szépek és jók vagyunk. Az Úr tudja, hogy a rossz és a bűn nem tar-

ket is, azt a negativitást, amely oly sokszor befészkezi magát szívünkbe. Az Úr gyógyítja ezt a negatív emlékezetet, amely mindig felszínre hozza a rosszul működő dolgokat, és azt a szomorú elképzelést tömi a fejünkbe, hogy semmi sem vagyunk jók, hogy csak hibákat követünk el, hogy „elhibáztok” vagyunk. Jézus elmondja nekünk, hogy nem így van. Örül, hogy meghitt belénk költözhet, és valahányszor magunkhoz vesszük őt, emlékeztet bennünket, hogy értékesek vagyunk: meghívottak vagyunk az ő la-

tozik identitásunkhoz, hanem azok betegségek, fertőzések. És jön, hogy gyógyítsa őket az Eucharisziával, amelyben benne vannak az antitestek negativitásban betegeskedő emlékezetünkre. Jézussal *imunnissá tehetjük magunkat a szomorúsággal szemben*. Mindig szemünk előtt lesznek bukásaink, erőfeszítéseink, az ott-honi és a munkahelyi problémák, a nem teljesült álmok. De súlyuk nem fog agyonnyomni bennünket, mert még mélyebben ott van Jézus, aki bátorít minket szeretetével. Ilyen az Eucharisztia ereje,

mely istenhordozókká alakít bennünket: öröm- és nem negativitáshordozókká. Megkérdezhetjük magunktól, hogy mi, akik misére járunk, mit viszünk a világnak. Saját szomorúságainkat, keserűségeinket vagy az Úr örömét? Aldozáshoz járulunk, aztán pedig panaszkodunk, kritizálunk és siránkozunk? Am ez semmit sem tesz jobba, az Úr öröme azonban megváltoztatja az életet.

Végül az Eucharisztia gyógyítja *zárt emlékezetünket*. A belül hordozott sebek nemcsak nekünk, hanem másoknak is problémát okoznak. Félénkké és gyanakvóvá tesznek bennünket: először zárkózóvá, hosszú távon pedig cinikussá és közömbössé. Arra indítanak, hogy távolságtartóan és arrogánsan viselkedjünk másokkal, elhítelve magunkkal, hogy így ellenőrzésünk alatt tudjuk tartani a helyzetet. De ez önbecsapás: csak a szeretet tépi ki gyökereitől a félelmet és szabadít meg a rabságban tartó bezárkózástól.

Ezt teszi Jézus, amikor edesen elénk jön az ostya fegyvertelen törekénységében; ezt teszi Jézus, a megtört kenyér, hogy feltörje önzőségünk burkát; ezt teszi Jézus, aki önmagát adja, hogy elmondja nekünk: csak megnyílván szabadulunk meg a belső gátlásainktól, szívünk bénultságától. Amikor az Úr egyszerűen kenyérként kínálja magát, arra szólít fel, hogy ne pazaroljuk

el életünket ezernyi hasztalan dolog után futkosva, melyek függőséget okoznak és ürességet hagynak bensőnkben.

Az Eucharisztia megszűnteti bennünk a dolgok utáni éhezést és felszítja a szolgálat vágyát. Felállít kényelmes, ülő életmódunkból, emlékeztet, hogy nemcsak táplálандó szájak vagyunk, hanem mások táplálására szolgáló kezek is. Most sürgősen gondjainkba kell vennünk azokat, akik ételre és méltóságra éheznek, akik nem dolgoznak és nehezen boldogulnak. És ezt megfogható módon kell tennünk, ahogyan megfogható a kenyér, amelyet Jézus nekünk ad. Valódi közelségre, valódi *szolidaritási láncolatokra* van szükség! Jézus az Eucharisziában közel jön hozzánk: ne hagyjuk magukra a közelünkben élőket!

Kedves testvérek, továbbra is ünnepeljük az emlékeztetőt, mely gyógyítja emlékezetünket – ne felejtsük: gyógyítja az emlékezetet, bensőnk emlékeztetését –, ez az emlékeztető a mise. Olyan kincs ez, amelyet első helyre kell tennünk az Egyházban és az életben. Ugyanakkor az is fontos, hogy újra felfedezzük a szentségimádást, amely folytatja a mise munkáját bennünk.

Jót tesz nekünk, gyógyítja bensőnket. Különösen mostanság, amikor igazán szükségünk van rá.

Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican News

Róma mindannyiunk hazája

Mire számítsunk, ha nyári utazásra készülünk az Örök Városba?

A Rómában élő Gedő Ágnes, a Vatikáni Rádió magyar adásának szerkesztőjét már többször kérdeztük a koronavírus okozta pandémia olaszországi következményeiről. Tájékoztatót bennünket a kijárási tilalom kezdetén, majd a karanténidőszak megszüntetése után arról számolt be, hogy miként indult újra az élet Olaszországban. Ezúttal a Róma felé tartó turisták, zarándokok számára kérünk tőle információkat.

Az Európai Unió országai között – bár helyenként csak korlátozással – most már engedélyezett az utazás. Itt van a nyár, a szabadságok időszaka, ezért arra kértük Gedő Ágnes, számoljon be arról, mi vár Olaszországban a turistákra és a zarándokokra. Az alábbiakban a konzuli szolgálat tanácsairól olvashatnak, utóbb pedig Ágnes Rómára vonatkozó személyes tapasztalatairól.

Június 3-ától korlátozások nélkül lehet közlekedni Olaszországon belül. A magyar állampolgárok karanténkötelezettség nélkül utazhatnak be az országba, de a testhőmérséklet bármikor ellenőrizhetik az olasz hatóságok. Továbbra is tilos mindenféle csoportosulás a közterületeken. A templomok, múzeumok, kulturális intézmények, üzletek, bevásárlóközpontok, illetve vendéglátó egységek (bárok, éttermek) a társas távolléstartás szabályainak figyelembevételével látogathatók. Olaszországban a nyilvános, zárt helyeken kötelező a maszk viselése, kivéve a hat éven aluli gyermekek esetében. A Pugliába utazóknak a régi-

óba történő belépés előtt adatlapot kell kitölteniük, a Szicília szigetére készülőknek pedig mobilalkalmazással kell regisztrálniuk magukat. A Szardínia szigetére való belépés előtt, illetve a kompra szálláskor is online kell regisztrálni. Ezután az utazó e-mailben egy QR-kódot kap, amivel igazolja a hatóságok előtt a regisztrációját. Autóban maszk viselése nélkül utazhatnak az egy háztartásban élők. Amennyiben nem egy háztartásban élők utaznak egy gépkocsiban, úgy kötelező a maszkviselés. A vezető melletti ülést szabadon kell hagyni, és a hátsó ülésen legfeljebb ketten foglalhatnak helyet.

Gedő Ágnes a vírus terjedésének megakadályozására tett római intézkedésekről elmondta, hogy ezek nagyon hasonlítanak a magyarországiakhoz, de nem egységesek, hiszen Olaszország hatalmas, és északon sokkal nagyobb volt a fertőzöttség, mint Rómában vagy délen. Ő elsősorban a római helyzetről tudott mesélni. Itt a tömegközlekedési eszközökre csak maszkban lehet felszállni. A járműveken nincs tömeg, mint korábban, mert a buszon és a villamoson egyszerre csak meghatározott számú utas tartózkodhat. A múzeumok is kinyitottak; a bejáratuknál kézfertőtlenítőt helyeztek el, és amint a boltokban, bárokban, úgy itt is csíkok jelzik a pénztáraknál, hogy milyen távolságra kell állniuk egymástól a látogatóknak. A termekben is figyelniük kell a megfelelő távolságtartásra.

Gedő Ágnes arról is beszámolt, hogy a Vatikáni Rádió környékén nagyon kevesen járnak az utcán. Sok bár, étterem redőnye lehúzva maradt, hiszen több kis üzlet tönkre-

ment a járvány idején, és egyes boltok tulajdonosai még ma is úgy ítélik meg, hogy kevés a vevő, a vendég, ezért nem éri meg nyitva tartani. A bárokban, éttermekben nem lehet több asztal a megengedettnél. Ahol megoldható volt, ott az utcára is tettek ki asztalokat. A kiszolgálószemélyzet számára mindenütt kötelező a maszk viselése, a vendégeknek az étteremben, bárban tartózkodásuk ideje alatt természetesen nem. Amikor Ágnes a Vatikán területén található boltban vásárolt, azt tapasztalta, hogy ide csak testhőmérséklet-mérés után lehet belépni. Mint mondta, máshol ez nem jellemző. A tengerparti strandok is működnek már. Ahol napernyőt lehet bérelni, ott különösen figyelnek arra, hogy egymástól megfelelő távolságra helyezték el őket a strandolók. A tengerparti bárokban, ahol hűsítő italokat, némi ételt és jégkrémet lehet vásárolni, ügyelnek arra, hogy a vendégek legalább egy méteres távolságot tartsanak egymástól.

Aki Rómába megy, az természetesen a templomokba is betér. Ott is kötelező a maszk viselése és a szentmiséken a megfelelő távolság megtartása. Érdekes, hogy Olaszországban lehet nyelvre áldozni, de ezt sok helyen a lelkipásztorok sem ajánlják. A templomok bejáratánál is kézfertőtlenítőt helyeztek el, és a papok is fertőtlenítik a kezüket az áldoztatás előtt.

A nyári hónapokban szünetelnek a *Németh László* olaszországi főlel-

kész által bemutatott, hó végi szentmisék. Augusztus 23-án, *Szent István* ünnepéhez kapcsolódva a Szent István Házban ünnepelnek szentmisét, illetve júliustól keddenként reggel 8 órakor van magyar nyelvű szentmise a Szent Péter-bazilika magyar kápolnájában. A nyári hónapokban (július, augusztus) egyszerre csak húszan vehetnek részt a szertartáson, ezért a főlelkész kéri, hogy a részvételi szándékát mindenki jelentse be neki minden hétfőn 12 óráig.

Beszélgetésünk végére a Szent Péter-bazilika XVI. században élt magyar gyóntatójának, *Lászlai Jánosnak* a Santo Stefano Rotondóban található, saját maga által írott sírverset jutott eszembe, amely magyarra fordítva így hangzik: „Vándor, ha látod, hogy az, ki a fagyos Dunánál

született, most római sírban pihen, ne csodálkozz: Róma mindannyiunk hazája.”

A világ a közlekedés fejlődésével annyira összezsugorodott, hogy az egykor komoly áldozatokat kívánó római zarándoklat mára szinte mindenki számára elérhető. Nem nehéz eljutni ide, „mindannyiunk hazájába”, még a pandémia miatti szigorítások idején sem.

Róma és Olaszország tehát várja a turistákat, a zarándokokat, ám érdemes megfontoltan útnak indulnunk. És egyelőre talán mégis jobb, ha a szintén csodálatos hazai tájakra kirándulunk, ha a magyarországi kegyhelyekre indulunk zarándokútra.

Bókay László
Fotó: Merényi Zita

Amikor sárba lépek

Görögkatolikus zarándoklat Tokajból Máriapócsra

(Folytatás az 1. oldalról.)

A zarándokok tegnapelőtt este gyűltek össze Tokajban, és tegnap, 17-én reggel indultak útnak. Nyíregyházán aludtak, és néhány órája kezdtek meg az út Máriapócsra tartó második szakaszát. Nyíregyháza Oros városrészében érjük utol őket. A templom tele, a padok szélén esőkabátok száradnak. Az imaóra után Lóczi Tamás sátoralja-újhelyi plébános lép a mikrofonhoz, hogy elmondja a zarándoklat második elmélkedését. Az imaóra zsolnárrészleteire visszautalva az emberi alapérzésekről és -igényekről beszél, amelyek több ezer év után is ugyanazok. Majd áttér Pál Filemonnak írt levelére, az Újszövetség legrövidebb dokumentumára. Ebben Pál a rabszolga Onezimuszért könyörög, aki megszökött a gazdájától, Filemontól. A tehetős Filemon korábban pogány volt, Pál térítette meg. Ugyancsak az ő hatására lett keresztény a szökött Onezimusz, akit most Rómából visszaküld Kis-Ázsiába, Filemonhoz. De ezzel a levéllel együtt, amelyben fiának nevezi, és megpróbál Filemon lelkiismeretét hatni, hogy ne mint rabszolgáját, hanem mint testvérét fogadja. Felszabadító keresztény szeretettel. – Gyakoroltad már ezt? – kérdezi Tamás atya. Mert a félelem sokszor arra készítt bennünket, hogy görcsösen kapaszkodjunk egy személybe, helyzetbe vagy munkahelybe. Pedig a szabadságot kellene választanunk és a Szentháromság személyeinek egymáshoz való viszonyát kellene mintának tekintenünk. Pálnak ez a műve lehetett az, amely az első rést ütötte a rabszolgatartó társadalmon. Hajlamosak vagyunk önmagunk lealacsonyítására, de a kereszténység újra meg újra felszólít, hogy emlékezzünk arra, kik vagyunk, voltunk, eredendő méltóságunkra, szabadságunkra. Felelős vagy azért, mire emlékszel, min rágódsz, mit hánytorgatsz fel. Mese szól arról, hogy egy beteg királylány akkor kezdett gyógyulni, amikor egy őt egészséges korában ábrázoló szobrot tettek be a betegszobájába. Mert az a szo-

bor megmutatta neki, kinek kellene lennie. Lépünk Isten elé, hogy megtudhassuk, kik vagyunk valójában. Nézzünk szembe az érzéseinkkel, és ne

közben vihar dúl. A tanítványok pedig mindennel előbb próbálkoznak, mint hogy az ő segítségét kérik. Tamás atya különvéleménye szerint talán

meneküljünk előlük. Nem lehet egy életet át menekülni.

Lóczi Tamás plébánostól az elmélkedés után, odakint megtudjuk, hogy barátság fűzi Salai atyához, a zarándoklat szervezőjéhez. Együtt tanítottak Miskolcon, a Fráter gimnáziumban, és rendszeres résztvevői a Szőlj be a papnak! alkalmaknak, amit görögkatolikus körökben inkább úgy mondanak, hogy Faggasd a papot. A korosztálynak, amelynek ezt a zarándoklatot meghirdették, véleménye szerint leginkább önértékelési és önbecsülési problémái vannak, akár hívókról, akár hitetlenekről van szó. Nem feltétlenül találják a helyüket a világban, mert nem találják az ehhez szükséges megtartóerőket. El-mélkedéseivel a teljesség iránti vágyat szeretné felébreszteni bennük, és az álmegoldásoktól, az önsajnálattól tanácsolná el őket, mint Jézus a vak Bartimeust, akihez nem megy oda, nem hajol le hozzá, inkább megához hívja, és fel-emeli emberhez méltatlan állapotából, amelybe önmagát helyezte.

Jellemző jelenet az is, amikor Jézus a hajóban alszik, mi-

nem is ült el a vihar, miután Jézust felébresztették, csak a belső vihar és félelem szűnt meg, amely a körülötte levőkben dúlt. Nem arra kapunk ígéretet, hogy semmi baj sem fog érni bennünket, hanem hogy Isten minden bajban velünk lesz.

Az augusztusi görögkatolikus ifjúsági zarándoklat már több mint húszéves (idén is lesz!). A 22+-ost négy éve kezdték el, mondja Salai Szabolcs görögkatolikus lelkész, az egyházmegye ifjúsági irodájának vezetője. Erre azért volt szükség, mert nekik már mások az igényeik és a lehetőségeik, nem feltétlenül érnek rá például egy egész héten át. (40+-os zarándoklatok szervezése is szerepel a tervekben.) Nem csak görögkatolikusok és nem csak Miskolc környékiek jönnek, a Facebook és a Magyar Kurír jóvoltából sokan tudnak erről az eseményről tágabb körben is. Feltűnő, hogy a korábbinál több az egy-egy parókiáról egyedül, és nem közösséggel érkező résztvevő. Érettségi, diploma után már kevesebb a kötődési lehetőség, de a közösségi igény megmarad. A párva-

lasztás és a házasságkötés időpontja kitolódott: a huszonévesek általában még bőven útkeresők, és szükségük van támogatásra, befogadó közegre. A zarándoklat résztvevőinek száma négy év alatt megduplázódott, és az idei rossz idő, a sár sem riasztotta el a jelentkezőket az útra keléstől. A szervezők az előző nap bejárták az útvonalat, és ahol akkora pocsolyák voltak, hogy nem lehetett volna átkelni rajtuk, ott alternatív ösvényeket tapostak a zarándokok számára. A mottót – Ne félj, csak higgy! – a járvány ihlette, és biztatásnak szánták. Püspökeik közül tegnap Orosz Atanáz, ma Szocska Ábel tart a zarándokokkal, a külföldön tartózkodó Kocsis Fülöp érsek pedig szép üzenetet küldött nekik, és imáiról biztosította őket.

Útközben beugrunk egy cukrászdába. A tányérok feliratok: „A legjobb pillanat itt és most van”, „Az élet a pillanatokról szól. Ne keresd, hanem alkold őket.” Bennem

nyegükhöz tartozik, hogy kiszámíthatatlanok. Mi csak arról dönthetünk, hogy vállaljuk őket, bármilyen mostohák legyenek is.

van-e a hiba, ha úgy gondolom, hogy egy zarándoklat viszontagságait talán idealiztik az életünk legjobb pillanatainak nevezni? Azt gondolhatjuk, hogy lelki hasznunk származik belőlük, de miért kellene tagadnunk, ha kellemetlenek? Másrészt nem mi alkotjuk őket, hiszen a lé-

Szocska Ábel püspök: A zarándoklat rávezet, hogyan láthatom be a másik igazságát, és kérhetek tőle bocsánatot

Az utolsó, a máriapócsi szakasz előtt rendezett összevisszaságban ebédhez lát a társaság a templom előtti asztalnál, a parókia alagsorában és kertjében meg az egyik kocsiplatóján. Kollégám a kislányával málnát szedni indul, miközben én a megelégnélkül esőben egy diófa alatt letörölöm a széket Szocska Ábel nyíregyházi megyéspüspök számára. Először arról kérdezem, mire jó egy zarándoklat. Ez személyfüggő, válaszolja, de sokak számára benne lehet az Istenhez közeledés vágya, és hogy jobb emberré legye-

nek általa. Mit keresnek egy ilyen zarándoklaton a fiatalok? A püspök úgy tapasztalja, hogy a hálaadás egy módjaként tekintenek rá. Az átszerveződoban levő egyházi viszonyok között mintha újabban népszerűbbé váltak volna a zarándoklatok mint a személyes találkozás és a kapcsolattartás alkalmai. Közösségi élményt kínálnak, és az elmélyülés lehetőségét. De mi van akkor, ha túl mostoha az időjárás, és majdnem beleragadunk a sárba, ha kifejezetten kellemetlen a túra? Hogy milyen lelkiülettal veszünk részt egy zarándoklaton, az már előtte eldől, véli a püspök, nem a körülmények döntenek róla. Nem járok jó úton, nincs rendben a lelki életem, ha a szűnyogokra, a sárba, az égető napra vagy az esőre koncentrálok. De szerencsére maga a zarándoklat az, ami megtanít zarándokolni; aminek révén a Jóisten hozzásegít, hogyan járjuk az utunkat nagyobb elégedettséggel, és hogyan vegyük észre inkább a szép dolgokat. Amikor sárba lépek, abban rossz tetteim következményét ismerhetem fel. A zarándoklat rávezet, hogyan láthatom be a másik igazságát, és kérhetek tőle bocsánatot. Hogyan mondhatok minden nehézségre igent, és miként hagyatkozhatom Istenre.

Kiss Péter
Fotó: Lambert Attila

A BIBLIA ÜZENETE

Kincs és igazgyöngy

Mt 13,44–52

A mai evangélium két rövid példabeszéd arról, hogy Isten országa olyan érték, amely többet ér minden földi kincsnél. Istenre rátalálni, vele találkozni és vele élni a legszebb dolog, ami az emberrel történhet.

Az egyik történet azé a bér munkásé, aki véletlenül bukkant rá a földbe rejtett kincsre, anélkül, hogy kereste volna. Mivel más ember földjén dolgozott, ezért elrejtette, majd boldogan elment, eladta mindenét, hogy megvegye azt a földet, és így a kincs jogosan az övé legyen. A kereskedő helyzete más. Nála nincs szó véletlenről, ő tudatosan kereste az igazgyöngyöt. Olyan volt, mint a filozófus, aki választ keres élete miértjére. Amikor rátalált, ő is mindenét eladta, hogy megvegye a gyöngyöt. A hitre való eljutásban, Isten felfedezésében is ez a két út létezik: az egyik azé az emberé, aki egyszerűen csak teszi a dolgát, és közben váratlanul rátalál, míg a másik fáradsággal kutatja.

Az evangéliumban olvasható igék – *rátalálni, elrejtetni, elmenni, eladni, megvenni* – a fejlődés dinamizmusát mutatják. Szinte filmszerűen magunk előtt látjuk, ahogyan a béres körül néz, nem vette-e észre valaki, hogy kincsre talált. És amikor meggyőződik arról, hogy felfedezése titokban maradt, újra elrejtí a kincset, amelyről csak ő tud, és rajta kívül senki más.

A történet középpontjában a „boldogan elment” kifejezés áll. Miután rátalált a kincsre, elásta, és boldogan elment, hogy megvegye a földet. A tetteit ezután már az öröm vezérli. Felfedezésének váratlan és hirtelen öröme arra

készíti, hogy nagy és visszavonhatatlan döntéseket hozzon. Mindenét pénzzé teszi, minden megtakarítását abba a projektbe fekteti, hogy megvásárolhassa a földet, ahol a kincset megtalálta és elrejtette. Hasonlóan tesz az a kereskedő is, aki az értékes gyöngyre bukkant.

Aki Istent megtalálja, vele, benne mindent megtalál. Így keresztyénynek lenni elsősorban ezt az örömet jelenti, amiért mindent boldogan odaadunk. Ez álljon vallásosságunk középpontjában! Ha a hitünk csak a szenvedés és a fájdalom elfogadását, a kötelességek és a parancsok teljesítését jelentené, akkor az mások számára halálosan unalmas és visszataszító lenne. Azt jelentené, hogy még nem találtunk rá az igazi kincsre, a szívbeli boldogságra, amit azok éreznek, akik Istent szívük mélyéről szeretik, és szeretetből teljesítik minden parancsát. A mai evangélium éppen arra nyitja fel a szemünket, hogy az Isten országa feletti örömet állítsuk életünk középpontjába. Bárcsak jobban meglátszana ez rajtunk, döntéseinkben, beszélgetéseinkben!

A példabeszédben szereplő földműves véletlenül talált rá a kincsre, a kereskedő pedig ki merítő keresés után. De mindkettő túlaradó örömet érez miatta, amely minden más háttérre szorít. Mi, a legtöbben nem ezekbe a kategóriákba tartozunk, mert beleszülettünk, megörököltük a hitet. Rácsodálkozunk újra és újra, hogy mekkora kincs birtokában vagyunk? Boldogok vagyunk emiatt?

Ternyák Csaba érsek

GÖRÖGKATOLIKUS LELKISÉG

A Jézus körüli közösség

Milyen szép magyar kifejezés az *asztalközösség*! Az étkezésre összegyűlt emberek csoportját jelenti. S ha valódi közösséget alkotnak, akkor egyetértésben, széthúzás nélkül, azonos lellekkel vannak együtt. A családi ebédlőasztaltól kezdve az ünnepi lakomára terített asztalon át egészen az oltár asztaláig érvényes ez: mindegyik közösséget teremt. Erről kapunk tanítást a pünkösd utáni 8. vasárnap szentírási szakaszából is. A kenyérszaporítás csodája előtt (Mt 14,14–22) Jézus nem engedte szétszéledni a tömeget. Ezt mondta a tanítványoknak: „ti adjatok nekik enni.” És ötezer ember örvendhetett a lakoma közösségének! Szent Pál apostol pedig, látva a szeretett korintusi egyházközségében a széthúzást, hármass figyelmeztetést adott nekik: éljenek egyetértésben, ne pártoskodjanak, legyenek azonos lellek (1Kor 1,10–17). Most ezeket próbáljuk meg átgondolni.

Egyetértés. Biztos, hogy mindig és mindenütt nagyobb gondot kellene fordítanunk az egyetértésre. A legjobban működő egyházközségben is szükség van erre (nem csak Korintusban), mert minden közösséget még jobba lehet tenni. Meg is kapjuk rá a figyelmeztetést minden szent liturgiában, és nem véletlen, hogy éppen a Hiszekegy előtt: „Szeressük egymást, hogy egyetértőleg valljuk az Atyát, a Fiút és a Szentlelket.” Hiszen csak úgy lesz hiteles a hitünk megvallása, ha szeretetben és egyetértésben élünk. Az Úr Jézus is azért imádkozott az utolsó vacsorán, hogy a követői úgy legyenek egyek, amint ő és az Atya (Jn 17,22), s ennek alapját is megmondta: „Arról ismerjék meg az emberek, hogy tanítványaim vagytok,

”
Az egyetértő,
a pártoskodást
elkerülő lelkület
olyan,
mint amilyen
Jézus Krisztusban
volt

hogy szeretettel vagytok egymás iránt” (Jn 13,35).

A *pártoskodás* elkerülése. Ránk is érvényes: családjunkban, egyházközségünkben, a nagypolitikában. Mindig és mindenütt lehetnek Pálok, Apollók, Kéfások, akiket pártoskodva követni lehet, de Jézus Krisztus csak egy van. Ő nekünk, családjainknak, egyházközségünknek, társadalmunknak, a világnak „az út, az igazság és az élet” (Jn 14,6). Érdemes megfontolni a bölcs Salamon régi tanítását: „Le ne téj se jobbra, se balra, fordítsd el lábadat a rossztól, mert a jobbra vivő utat az Úr

ismeri, a balra tartók pedig gonoszak. Ő azonban egyenessékké teszi ösvényeidet, és útjaidat szerencsés véghez vezeti.” (Péld 4,27)

Lelkület. Az egyetértő, a pártoskodást elkerülő lelkület olyan, mint amilyen Jézus Krisztusban volt (Fil 2,5). Az Atya iránti szeretet és engedelmesség mindhalálig kitartó lelkülete. Lehet, hogy észre sem vesszük, és önzésünkben máris eltértünk attól a lelkülettől, amely a családi, baráti, embertársi, társadalmi közösséget építi. Pedig a boldogság és a megelégedettség útja nem lehet más, mint az Isten és ember iránti szeretet lelkülete. És ez akkor is így van, ha a mai világ szelleme minden másra buzdít bennünket, csak éppen nem az elmélyült lelki életre. Ha nem a divatos önmegvalósítást keressük, hanem tudunk mások felé forduló altruisták is lenni, akkor járunk a helyes úton.

Érdemes megtanulni Szent Pál apostoltól, hogy igazi közösségben legyünk Jézus Krisztussal.

Ivancsó István

PÁRBESZÉD A LITURGIÁRÓL

„Melyben a vér, a láng, s a rózsza egy”

Jézus Krisztus kereszthalálára emlékezve és a vértanúk emléknapján az egyház vörösbe öltözik. A vértanúk első nemzedékét maguk az apostolok adják, de soruk egészen napjainkig él. A vörös szín a vértanúk kiomló vérére jeleníti meg. A vér a Bibliában az élet helye, hordozója, azé az életé, amelynek egyetlen ura Isten. A vértét ontó, a végsőig elmenő vértanú halandó testében Jézus élete lesz láthatóvá. Az életet, amit Isten adott neki, Istennek adja vissza, és semmilyen hatalom el nem veheti tőle. Vére vetőmag: a feltámadás hajnalától kezdve töretlen az a hit, hogy az életét adó ember áldozata termést hoz Isten országában, még ha hiábavalónak, az erőszak győzelmének tűnik is.

Amikor az Egyház vöröset ölt, nem az erőszakért hálás, és nem az erőszakot ünnepli. Jobb volna olyan világban élni, ahol nincs szükség vértanúkra, akik legendák lennének a tanúk. Mert ahol ünnevelt áldozatok vannak, ott vannak hóhérok is: sajnos őket is ugyanabból az anyagból gyúrták, mint bennünket, és a létükkel kinyitják bennünk a kérdést: mi a különbség közöttem és aközött, aki a követ a kezébe ragadó tömeg egyik tagja; köztem és a koncentrációs tábor kapuját őrző őr; köztem, és az öngyilkos merénylő között. A vértanúkat ünnepeelve az Egyház lelkiismeret-vizsgálatot is tart, és bocsánatot kér azért,

hogy volt idő, amikor maga is részt vett ártatlanok életének kioltásában, és a hatalmaskodó erőszak eszközeivel élt.

A vörös színnel, a vér és az élet színével azokat ünnepeljük, akik az erőszakról lemondva erőszakos halált szenvednek; azokat, akik kiállnak az igazság mellett; azokat, akik bár számolnak a következményekkel és a magas árral, amit egy igazságtalan és hataloméhes világban fizetniük kell az igazságért, mégis elmennek a végsőig, mint szent *István* vértanú vagy *Oscar Romero* érsek; azokat, akik ártatlanul szenvednek, mert rosszkor és rossz helyen éltek, és mert azok, akik: mint az aprószentek vagy a Líbiában kivégzett huszonegy kopt vértanú.

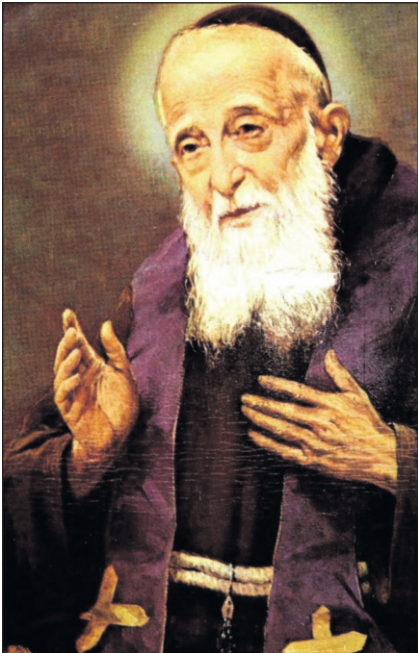
Amikor a vértanúkra emlékezünk, talán a keresztyén közösség büszkeségre leginkább okot adó tagjait ünnepeljük, és bennük Krisztust, akinek „halálát hordozták testükben”. Ez a gyenge test, ez a cserépedény kincset rejt: a rendkívüli erő, ami Istené, nem az övék, mégis megnyilvánul rajtuk keresztül (Vö. 2Kor 4,7–10). Ezt az erőt eleveníti meg a vörös szín, „melyben a vér, a láng, s a rózsza egy” (Vas István), és amelyetől mi sem vagyunk megfosztva. Imával, bátorsággal kapcsolatba kerülhetünk vele mi is.

Fehérváry Jákó OSB

A HÉT SZENTJE

Mandić Szent Lipót

Július 30.

Az Osztrák–Magyar Monarchia területén született, horvát nemesi család tizenkettedik, utolsó gyermekeként. A keresztségben a *Bogdan* nevet kapta. Szülei mélyen vallásos emberek voltak, akik hitre nevelték gyermekeiket is. A család eleinte jómódban élt, ám idővel elszegényedtek. A nehézségek ellenére megmaradtak a hitben, és Bogdan szeretetteljes légkörben nőtt fel. Kis korától krónikus izületi gyulladásban szenvedett, ami kihatott növekedésére és beszédére is.

Szülvárosában egymás mellett éltek a katolikusok és az ortodoxok; Bogdan már gyermekkorában át érezte a keresztyén egység hiányának fájdalmát. Érelődött benne az elhatározás, hogy misszionárius legyen Kelet-Európában, így szolgálva a Krisztusban való egységet. Városában a kapucinus szerzetesek voltak azok, akik megkülönböztetés nélkül igyekeztek jót tenni katoliku-

sokkal és ortodoxokkal, ezért ő is ebbe a rendbe akart lépni. Tizenhat éves korában Olaszországba ment tanulni, két évvel később pedig Velenében tagja lett a kapucinus rendnek. Ekkor vette föl a *Lipót* (*Leopold*) nevet. Tanulmányai során óriási lelki erővel küzdött-

te le beszédhibáját, és fizikai törekenysége ellenére a szerzetesi élet minden feladatát, kihívását teljesítette. 1890-ben szentelték pappá. Az volt a terve, hogy közvetíteni próbál a Katolikus Egyház és a többi keresztyén felekezet között. Nyolcvan évvel a II. vatikáni zsinat előtt ez igen merész elképzelés volt. Ám előjárói Páduába küldték, és ő engedelmeskedett. Élete végéig itt teljesítette missziós hivatását: minden hozzá forduló emberben az „egyéni ökumenét”, a belső, lelki egységet segítette megszületni. Elsősorban gyóntatóként vált híressé, messziről is fölkeresték. Sokszor reggeltől estig a gyóntatószékben ült, majd éjszakába nyúlóan imádkozott. Amikor rendtársai aggódtak, hogy kimeríti magát, általában azt válaszolta: „Nem akartam azt válaszolni, hogy az emberek túl nagy elégtétellel terhelni, inkább én imádkozom helyettük.” Gyónói között voltak értelmiségiek, orvosok, tanárok és egészen egyszerű, írástudatlan emberek is. Lipót atya mindenkit ugyanazzal a szeretettel fogadott.

Az I. világháború alatt egy évet börtönben raboskodott, mert nem akart lemondani horvát állampolgárságáról. Egészsége ekkor drámaian megromlott. A gyóntatás mellett fáradhatatlanul látogatta a betegeket szerte a városban. Különösen jól megtalálta a hangot a gyerekekkel, és egy árvaház létrehozásában is segédkezett.

1940-ben nyelőcsőrákot diagnosztizáltak nála. Betegsége hosszan elhúzódott, de ő mindvégig szolgálta az embereket.

L. K.

A hét liturgiája

A év

JÚLIUS 26., ÉVKÖZI 17. VASÁRNAP (Szent Joakim és Szent Anna, a Boldogságos Szűz Mária szülei, Anikó, Anita) – 1Kir 3,5.7–12 (*Trónra léptekor Salamon bölcsességért könyörög.*) – Róm 8,28–30 (*Isten eleve arra rendelt minket, hogy Fiának képmását öltsük magunkra.*) – Mt 13,44–52 vagy Mt 13,44–46 (*Isten országa többet ér minden földi kincsnél.*) – **Zsolozsma:** I. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 221 – EE 590, Ho 221 – EE 150, Ho 116 – EE 598, Ho 274 – EE 361.

JÚLIUS 27., HÉTFŐ – Szent Charbel Makhlouf áldozópap emléknappja (Olga, Árvácska) – Jer 13,1–11 – Mt 13,31–35.

JÚLIUS 28., KEDD (Győző, Szabolcs, Viktor) – Jer 14,17–22 – Mt 13,36–43.

JÚLIUS 29., SZERDA – Szent Márta emléknappja (Flóra, Beatrix, Virág) – 1Jn 4,7–16 – Jn 11,19–27 vagy Lk 10,38–42.

JÚLIUS 30., CSÜTÖRTÖK – Aranyaszavú (Krizológ) Szent Péter püspök és egyháztanító emléknappja (Judit) – Jer 18,1–6 – Mt 13,47–53.

JÚLIUS 31., PÉNTEK – Loyolai Szent Ignác áldozópap emléknappja (Heléna, Oszkár) – Jer 26,1–9 – Mt 13,54–58.

AUGUSZTUS 1., SZOMBAT – Liguori Szent Alfonz Mária püspök és egyháztanító emléknappja (Boglárka) – Jer 26,11–16.24 – Mt 14,1–12.

AUGUSZTUS 2., ÉVKÖZI 18. VASÁRNAP (Vercelli Szent Özséb püspök, Eymard Szent Péter Julián áldozópap, Lehel) – Iz 55,1–3 (*Jöjjetek és egyetek.*) – Róm 8,35.37–39 (*Semmiféle teremtmény el nem szakíthat bennünket Isten szeretetétől.*) – Mt 14,13–21 (*Mindannyian ettek, és jól is laktak.*) – **Zsolozsma:** II. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 222 – EE 591, Ho 222 – EE 144, Ho 123 – EE 540, Ho 150 – EE 190.

Az embernek kell a középpontban lenni

Beszélgetés Kinde Kálmánnal, a Katolikus Szeretetszolgálat gazdasági főigazgatójával

(Folytatás az 1. oldalról.)

Nagyon boldog gyermekkorom volt. A szüleink rengeteg terhet levettek a vállunkról. A testvéreimmel nem éreztük az akkori diktatórikus rendszer hátrányait, talán csak anynyit, hogy néha ki kellett mennünk az út szélére integetni Ceaușescu meg Kádár elvtársnak. De ez tízévente egyszer fordult elő. Hál’ Istennek magyar iskolában érettségiztem, Nagyváradon. Ez nagyon fontos az életemben, sokat köszönhetek az iskolámnak, ahogyan a szüleimnek is. A sport szeretetére is ráneveltek. Negyven éven át tájékozódási futó voltam. A feleségemet is a sportnak köszönhetem.

Mikor jött át az anyaországba?

– Már egészen fiatalon felismerem, hogy a Ceaușescu-érában nem elég csupán a tehetség, magyar kisebbségként kilátástalannak látszik a jövő. Ezért már középiskolás koromban eldöntöttem, hogy eljövök. Két út állt akkoriban az ember előtt: az egyik, hogy megpróbált családi gyökereket találni, és ezekre hivatkozva hivatalos úton Magyarországra jönni, a másik, hogy vállalta a zöldhatáron való átkelés kockázatát. Ez utóbbi természetesen nem volt szabályos, de nagyon sok barátom így jött át Magyarországra. Nekem szerencsém volt, találtam egy olyan levelezőpartnert, aki megértette a kérésemet, és kaptam tőle egy befogadói nyilatkozatot. A sors fintora volt, hogy mire megkaptam a vízumot, addigra megbukott a Ceaușescu-rendszer. 1990-ben érkeztem az anyaországba. Sokan kérdezték az egykori sportoló barátaim közül, hogy miért hagyom el Romániát éppen most, amikor megváltozott a rendszer és megszűnt a probléma. Én azonban úgy éreztem, hogy ez csak részben igaz, mert a társadalomban jelen lévő idegenellenesség csak nagyon hosszú folyamat eredményeként múlik majd el. Korábban a hatalom a zsidókat egyszerűen eladta Izraelnek. A magyarokkal nem tettek ilyet, de a magyarellenesség a mai napig létezik. A Jóisten a kegyelmébe fogadott, mert úgy jöttem el, hogy már házas voltam, és a feleségemet is hoztam magammal. Hátizsákokkal érkezünk. Ő újrakezdte, én folytattam az egyetemet. Házas-ként egy szobában lakhattunk a kollégiumban. Az itteni közös életünk egy tizenkét négyzetméteres kis szobából indult. Az első gyermekünk oda született, és örültünk, amikor húszezer forintért sikerült vennünk egy tizenhét éves Trabantot. Ez volt a legelső autónk. A mai napig nagy szeretettel gondolok erre az időszak-

ra, mert bizonyíték számomra arra, hogy a boldogságnak nem feltétele a sok pénz. Az a fontos, hogy az ember kiben és miben hisz, és kikkel van körülvéve. Mindig nosztalgiával tölt el, amikor elmegyek a Petőfi híd mellett; a közelében lévő Kandó Kálmán Kollégiumban laktunk.

Református vallású. Hogyan került egy katolikus intézmény élére gazdasági főigazgatónak?

– A pályázati feltételek között nem szerepelt, hogy feltétlenül katolikus hitvallásúak legyenek az állásra jelentkezők. A volt főigazgató asszony elsősorban a szakértelmet és a tapasztalatot kereste az új gazdasági vezetőben. Tudta, hogy változásra van szükség, ehhez pedig egy olyan, kívülről jövő szakembert kell találnia, aki megfelelően felkészült, és megvan benne a bátorság is a változások elindítására. Ennek a tisztségnek a betöltéséhez nagyon fontos továbbá az alázat is, amit megtanultam és a magaménak érzek. Nagy multinacionális cégek kiválóan fizetett szakembereként egy fejedáasz tárta elem ezt az új lehetőséget, és lesütött szemmel mondta, hogy a fizetés itt nem éri el azt a szintet, amit megszoktam. Engem azonban nem ez érdekelt, hanem az, hogy miről szól az új munkám, és valóban rám van-e itt szükség. Az utóbbi években egyre inkább ez motivál. Nem is látom a végét annak a rengeteg feladatnak, amit el kell végeznünk ahhoz, hogy méltó helyére emeljük a szeretetszolgálatot, megtartva és továbbfejlesztve az értékeit. Professzionalizálnunk kell a szervezetet. Ez elengedhetetlen a mai világban.

Említene néhányat az Önök előtt álló feladatok közül?

– Az idén hetvenéves Katolikus Szeretetszolgálatot mindig olyan emberek vezették, akik szívvel-lélekkel tették a dolgukat. Sajnos azonban számomra ismeretlen okok miatt korábban nem volt eléggé fontos az, hogy a szervezet gazdaságilag, illetve a humán erőforrás vagy az informatika tekintetében is hatékony legyen. A jó szándék kevés, több kell a jó működéshez. Talán az én példám is azt mutatja, nem feltétlenül igaz, hogy aki jó szakember, az nem hívó vagy nem jó erkölcsű ember. Mindez egyszerre is lehetsé-

ges. A változásokhoz a kiindulópontot az jelentette, hogy a szeretetszolgálat nem megfelelő hatékonysággal működött. Számos példát látni arra, hogy más hasonló szervezetek – akár az Egyházon belül is – jobban gazdálkodnak. Az egyházi vezetők nem értették, hogy miért van ez így. Az előző főigazgató kiváló orvos és nagyszerű ember, nagyon jó kapcsolatokkal. Ő döntött arról, hogy változásokra van szükség. Miért? Több nagy cégnél dolgoztam, beleláltam a működésükbe. Valószínűsíthető, hogy ott, ahol a pénzért dolgoznak, nem fognak olyasmot tenni, ami nem gazdaságos. A szeretetszolgálatnál viszont – Ternyák Csaba egri érsek szavaival élve – „a pénz nem a célunk, hanem az eszközünk”, és ez óriási különbség. Ami persze nem jelenti azt, hogy ne kellene gazdaságosan és okosan bánnunk a pénzzel. Megfogalmazódott bennem, hogy milyen változások lennének célszerűek, de rendre azzal találkoztam, hogy ó, Kálmán, ezt itt nem lehet! Miért nem, igazgató asszony? Azért, mert az Egyházban ezt nem fogják engedni. Honnan tudjuk? Próbáltuk már, és bebizonyosodott, hogy nem lehet – hangzott a válasz. Azt kértem, hogy hadd mehessek el a falig, ahol megmutatkozik majd, miért nem lehet megvalósítani valamit. Nagy lelkesedéssel láttam hozzá a feladathoz, és néhány hónap után magam is azt tapasztaltam, hogy valami hiányzik a valódi változásokhoz, valóban vannak bizonyos falak. Az áttörés akkor következett be, amikor a főigazgató asszony az év elején felajánlotta a lemondását, amit a püspökök elfogadtak. Először ideiglenesen, majd a közelmúltban véglegesen megkaptuk a lehetőséget Vajda Norberttel, hogy ketten vezessük a szeretetszolgálatot, ő a szakmai, én a gazdasági részt. A püspöki konferencia tagjai-

Milyen konkrét változtatásokra gondol?

– A szeretetszolgálat a világon mindenütt az emberekért dolgozik. Küldetése, hogy ápolja a rábízott időseket, gondoskodjon róluk. Nevezhetjük ezt humanitárius tevékenységnek is. Olyan körülményeket kell teremtenünk, amelyek elérhetőek és hosszú távon fenntarthatóak azok számára is, akik ezt a tevékenységet napi szinten végzik. A nem hatékony megoldásokat átforgatjuk, és úgy alakítjuk át a működést, hogy az itt végzett munka szerethető legyen, és meg is lehessen élni belőle, ellenkező esetben nagyon nehéz utánpótlást találni. Meg kell teremtenünk a megfelelő motivációt a külsősöknek és a fiataloknak, hogy ők is szívesen vállalják ezt a feladatot. Persze felmerülhet a kérdés, hogy mi köze ehhez egy gazdasági vezetőnek. Úgy érzem, hogy az évek során nemcsak gazdasági, hanem emberi vezetővé is váltam. Ezen magam is csodálkozom, mert nagyon materiális szintről indultam, kezdetben csak az anyagi világ létezett számomra. De a Jóisten csiszolja és formálja az embereket, és úgy látszik, bennem is dolgozik valamiért.

A koronavírus-járvány miatt sokan elvesztették a munkahelyüket. Gazdasági válsághelyzetben valóban nincs más megoldás a cégek és szervezetek számára, mint az emberek elbocsátása? Láttunk jó példákat is, amikor átmentileg valamennyi munkavállaló fizetését csökkenték húsz-harminc százalékkal, és így senki nem veszítette el az állását.

– Igen, azokon a munkahelyeken, ahol az embert fontosnak tartják, pontosan ilyen megoldások születtek. Hála Istennek a szeretetszolgálatot ilyen szempontból nem érintette a járvány. Senkit nem kellett elküldenünk, sőt, megkettőzött erővel

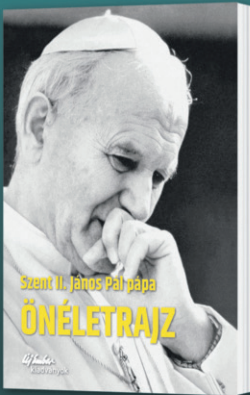
dolgoztunk otthon és bárhol, ahol voltunk, hogy a vírus ne gyűrthesse le minket. Nem tudtuk teljesen elkerülni a vírussal való találkozást. Összesen hét fertőzöttünk volt, és sajnos néhányuknál halállal végződött a fertőzés. A koronavírus, mint tudjuk, elsősorban az idősekre veszélyes. A gondozottjaink száma ezerszáz körüli. Ha számba vesszük, hogy máshol mennyi beteget regisztráltak, akkor azt mondhatjuk, hogy a Covid-19-vírus jórészt az intézményeink falain kívül maradt. Ahogyan sok más kórokozó is. Tizedannyi halálesetünk volt az idén, mint tavaly, mert a látogatási tilalom és más járványügyi korlátozások miatt egyéb betegségek, így például az influenza is jóval kisebb arányban fordult elő az ellátottjaink körében.

Sokat hallunk a gazdaság és az etika kapcsolatáról. Valóban kibékíthetetlen közöttük az ellentét, amely abból fakad, hogy a gazdaságban a minél nagyobb profit elérése az elsődleges cél?

– Én ezt úgy látom, hogy mindig az embernek kell a középpontban állnia. Az Egyház tanításából is egyértelmű, hogy itt nálunk az ember – legyen akár ellátott, akár munkatárs – az alany. Nem eszköz, nem a készlet egy darabja, nem kicserélhető. Pótolni nyilván lehet, de az egész történet róla szól. Az a világ, ahonnan a szeretetszolgálatba érkeztem, teljesen más. Most úgy érzem, harminc éven át azért szereztem annyi tapasztalatot az üzleti szférában, hogy itt, a szeretetszolgálatnál felhasználjam. Ez nagyon boldoggá tesz, mert így értelmet nyer mindaz, amin átmentem. Láttam a hazugságokat, azt, hogyan fizetnek feketén embereket, hogyan hamisítanak számlákat. Mindez nem tetszett nekem, egy idő után nem tudtam elviselni. Föltettem magamban a kérdést: vajon tényleg mindenki csal, aki a gazdaságban dolgozik, cégekben érintett? Két évvel ezelőtt részt vettem egy keresztény szellemiségű gazdasági konferencián, amelyen Baritz Sarolta Laura közgazdász, Domonkos-rendi szerzetes is előadást tartott. Többekkel értékelve az elhangzottakat egyetérttünk abban, hogy az emberek egyik fele csalárd, a másik fele nem az. Egyesek rávehetők a hamisságra, a trükközésre, mások nem. Én az utóbbiakhoz tartozom; vallo, hogy egyenes úton is elérhetjük a célt, és így még sokkal egyszerűbb is. Amióta sikerült leráznom magamról minden olyan igát, ami esetleg rá akart volna kényszeríteni a másik útra, jól alszom és boldog vagyok. Úgy érzem, a Jóistent szolgálom.

Bodnár Dániel
Fotó: Merényi Zita

AZ ÚJ EMBER KÖNYVESBOLT ÚJDONSÁGAI

SZENT II. JÁNOS
PÁL PÁPA
Önéletrajz

XVI. BENEDEK -
PIERGIORGIO
ODIFREDDI
Kedves teológus
pápa!
Kedves ateista
matematikus!

NICOLAS SENÉZE
Hogyan akarta
Amerika meg-
buktatni a pápát?

Katolikus Karitás

Három és fél ezer kilométernyi segítség

A Győri Egyházmegyei Karitás a Ford KKE Kft. jóvoltából, a Nemzeti Humanitárius Tanács és a Katolikus Karitás közreműködésével tavasszal egy új állapotú, Ford Mondeo Hybrid kombi típusú személygépkocsit kapott használatra, ami jelentősen megkönnyítette a szervezet munkáját.

A 2020 márciusában Magyarországra is megérkezett koronavírus-járvány különleges kihívás elé állította a segélyszervezeteket.

A veszélyhelyzet idején a rászorulóknak segítségre van szükségük. A járművel – amely a járvány első hullámának elmúltával visszakérült a forgal-

mazsákhhoz alapanyagot és más eszközöket a Győri Egyházmegye területén.

A járművel – amely a járvány első hullámának elmúltával visszakérült a forgal-

zó kötelékébe – összesen 3419 kilométernyi utat tettek meg a szolgáló szeretet jegyében.

Forrás és fotó: Győri Egyházmegyei Karitás

A derű és a béke jegyében

Letették a debrecen-tócsókerti Szentháromság-templom alapkövét

A Szentháromság tiszteletére épül görögkatolikus templom Debrecenben, a Tócsókerten. Az épület alapkövét július 11-én tették le, a vecsernye után.

A csaknem 250 négyzetméter alapterületű templom kétszáz fő befogadására lesz alkalmas, és mintegy 300 millió forint összegű saját forrásból készül el. Az alapkövetétel napjára a tócsókerti szervezőlelkésség kijelölte a templom határait. A majdani oltár helyére egy fake-rszetet és egy asztalt állítottak.

Hosszú út vezetett az alapkövetételig. 2010. január 6-án alapította meg Kocsis Fülöp érsek-metropolita (akkor a Hajdúdorogi Egyházmegye püspöke) a Debrecen-Tócsókerti Görögkatolikus Szervezőlelkésséget. Egy hónappal később Debrecen Város Önkormányzatának köszönhetően használatba kapták a Derék utca és a Holló László sétány által határolt telket lelki hajlék és közösségi ház építésére.

A templom építését már régóta tervezték, ám anyagi források hiányában nem tudták elkezdni a kivitelezést. Az elmúlt években a Hajdúdorogi Főegyházmegye jelentős állami támogatást kapott. Ennek köszönhetően a saját forrásokat idecsoportosíthatták, így a tócsókerti közösség végre saját templomot kaphat.

2018-ban a főegyházmegye tervpályázatot hirdetett a Tócsókerten épülő templom építész-tervezőjének és a templom tervének kiválasztására. Kocsis Fülöp érsek-metropolita május 4-én bejelentette: a tervezői pályázat első díját – 700 ezer forintot és a továbbtervezésre vonatkozó szerződést – Fiers Márton és Lovas Katalin munkája nyerte el.

A tavalyi év tavaszára elkészült a templom és a közösségi ház kiviteli terve. Generálkivitezőként a debreceni székhelyű Társ-95 Kft.-re esett a választás, a céggel idén július 1-jén írták alá a vállalkozási szerződést a templom építéséről. Július 6-án megtörtént a munkaterület átadása.

A szervezőlelkésség Debrecen egyik legnagyobb lakótelepét és a környező kerteségeket foglalja magában. Kiss László áldozópap kezdte közösséggé formálni az itteni görögkatolikus híveket. Példás kapcsolatot alakított ki a római katolikusokkal, akik befogadták a görögkatolikusokat a Szent Család-templomba – idézte fel a kezdeteket az alapkövetétel alkalmával Terdik János atya, aki tíz éve építi a tócsókerti gyülekezetet.

A hívek jelenleg egy kis pincekápolnában gyűlnek össze, ahol szent liturgiát nem tudnak végezni. Római katolikus templomokban vendégeskednek, vasárnaponként és ünnepnapokon ott tartják a szertartásokat.

Bibliakör, Szent Rita-imagroup, férfiak köre, család-csoportok, párkapcsolati műhely, hittanosok és elsőáldozásra készülők csoportja működik a közösségen belül. Különböző programokat, családi napot és nyári gyermektábort is szerveznek. Az évek során egyre gyarapodott a vallásukat gyakorlók száma, és mind sürgetőbbé vált, hogy a templom mellett közösségi házuk is legyen majd a tócsókerti görögkatolikusoknak.

Kocsis Fülöp érsek-metropolita az alapkövetétel ünnepén arról beszélt, hogy nagy munkát vállal magára, aki ma egy lakótelep közepén, toronyházak tövében elhelyezi egy templom alapkövét. Igaz ugyan, hogy a munka dandárját a kivitelező fogja elvégezni, ám a templom-építés a hívek lelkében teljesedik ki.

Ennek a közösségnek missziós erejűnek kell lennie, hogy a híre messzire eljusson, és minél többen megtudják: érdemes idetartozni, van miért idejönni. A liturgikus élet legyen olyan gyönyörű ebben a közösségben, mint a templom kupolája, amely védi, összefogja mindazokat, akik összegyűlnek alatta – hangsúlyozta a főpásztor.

Az alapkövetelése után Puskás István, Debrecen alpolgármestere köszöntötte a gyülekezetet. Arról beszélt, hogy templomok békeidőben, virágzó városokban épülnek, és magukban bízó, hívó emberek építik őket.

„Debrecen városa nevében azt kívánom, hogy ez a templom legyen a derű, a szeretet, a béke helye, és nyújtson menedéket az ide betérőknek” – zárta beszédét Puskás István.

A munka az alapkövetéssel elkezdődött. A Szentháromság-templomot a tervek szerint 2021 decembereben szentelik fel.

Forrás és fotó: Hajdúdorogi Főegyházmegye

Újmisés áldással záruló búcsú Alsószentivánon

A Fatimai Szűz első magyarországi kegyhelyén, Alsószentivánon májustól októberig minden hónap 13-án, a fatimai jelenések napján tartanak zárandóknapot. Hagyomány, hogy a harmadik búcsúnapon egy újmisés pap vezeti a szertartást. Idén július 13-án Győri Balázs István mutatott be szentmisét.

ket, akik a fián, Jézus Krisztuson keresztül elnyerhetik az örök életet, a lelki üdvösséget. Mária egész életében példát mutatott, úgy, hogy alázattal elfogadta mindazt, ami várt rá. Szolgáló szeretettel viszonyult az emberekhez. Azt is tudta, hogy Isten akaratának meg kell lennie: „Legyen nekem a te igéd szerint.” Amikor egy kegyhelyen meglátogatjuk Mári-

A lelkipásztor Adonyban, a Sárlos Boldogasszony Plébánián szolgált diakónusként. Június 24-én szentelte pap-pá Spányi Antal megyéspüspök a Prohászka- emléktemplomban, Székesfehérváron.

Az alsószentiváni szentmise elején Helter István plébános köszönetet mondott mindazoknak, akik jelenlétükkel megtisztelték a kegyhelyet. Kérte a híveket, hogy azokért is imádkozzanak, akik valamilyen oknál fogva nem lehetnek jelen. Megköszönte Bán Annamáriának, a Patrona Hungariae Katolikus Iskola-központ tanárának zenei szolgálatát is.

Tanításában Győri Balázs István az isteni kinyilatkoztatásokról szólt. Az Úr azt ígérte Ábrahámnak, hogy annyi utóda lesz, amennyi csillagot láthat az égen. Mária is ígéretet kapott Gábor arkangyaltól, amikor azt mondta neki: „Ne félj, Mária! Kegyelmet találtál Isten-nél. Gyermekeket fogansz, fiút szülsz, és Jézusnak fogod elnevezni. Nagy lesz ő, és a Magas-ságbeli Fiának fogják hívni. Az ő országának nem lesz vége.” Ábrahámnak testi utódokat ígért az Úr, Máriának azonban lelki örökösö-

át, hogy a közbenjárását kérjük, végtelen szeretetében bízunk.

Győri Balázs István hangsúlyozta: a megpróbáltatások elviseléséért, a gondok megoldásáért magunknak is tennünk kell, de Isten segítségére és Mária közbenjárására mindig számíthatunk. „Ég és föld elmúlik, de az én igéim el nem múlnak” – szól az ígért.

A liturgia végén, a körmenet után az újmisés pap áldásban részesítette a közreműködő lelkipásztorokat és ministránsokat, majd a zárandókokat. A búcsú szentségimádással zárult.

Forrás: Székesfehérvári Egyházmegye Fotó: Kiss Attila

Leendő gyógyszerészek és fogorvosok hálaadása

Hálaadó szentmisén vettek részt a Pécsi Tudományegyetem friss diplomás gyógyszerészei és fogorvosai. A végzős diákok által szervezett Te Deumot a pécsi Jézus Szíve-templomban tartották július 3-án.

A Pécsi Tudományegyetemen négy éve működik önálló gyógyszerészeti kar. A hagyományossá vált hálaadó szentmisén a hallgatók együtt adhatnak hálát tanulmányaik sikeres befejezéséért.

A diplomaosztó előestéjén Kvanduk Frigyes általános

tókat a sikeres államvizsgához vezető úton. Hangsúlyozta azt is, hogy a Te Deumon jelen lévő fiatalok a járványhelyzetben önként segítettek embertársaikon.

Homíliájában elmondta, hogy a felolvasott evangéliumi szakasz (Jn 20,24–29) fon-

ve megemléltette: „Csak a szívünkkel látunk igazán, és ehhez túl kell jutnunk életünk meghatározó korlátain. Ez nehéz, de világossá teszi számunkra, hogy mindannyian a magunk túsza vagyunk. Az igazi látás azt jelenti, hogy meglátjuk a Szentlelket, és észrevesszük a másik ember életének mélységét. Bárho-gyan éljünk is, mindannyian találkozunk ezzel a kincset érő tapasztalattal, ami összekapcsol bennünket Istennel és egymással” – elmélkedett. Az evangéliumi szakasszal kapcsolatban megjegyezte: Isten segített Tamás apostolnak, hogy túllépjen a határain. „Mindannyiunknak segít ebben. Jézus arra szólít, hogy nyissuk fel a szemünket, és vegyük észre az élet titkát. Aki bejár egy utat, az megtapasztalja a bizonyosságot, azt, hogy Jézus végig mellettünk áll.”

A hálaadó szentmise végén az általános helynök megáldotta a gyógyszerésztudományi kar és a fogorvostudományi szak végzős diákjait, akik a szentmisét követő napon vették át az oklevelüket.

Forrás: Pécsi Egyházmegye Fotó: Vermes Nikolett

helynök szentmisét mutatott be, amelyen a fogorvosnak készülő diákok is részt vettek. Köszöntötte a gyógyszerésztudományi kar, a fogorvostudományi szak, valamint az orvostudományi kar vezetőségét képviselő professzorokat, szakembereket és mindazokat, akik támogatták a hallga-

tos eseményt ír le, amelyben élénk táru a látás és a hit kapcsolata.

„A bibliai részletben nem a mindennapi fizikai látásról olvasunk. A kifejezés itt a megvilágosodást jelenti” – mondta Kvanduk Frigyes.

Szentbeszédben Szent John Henry Newman bíborost idéz-

Demográfiai robbanás és élelmezési válság

A világhajrány súlyosbította a helyzetet Szudánban

Az ENSZ Élelmezésügyi és Mezőgazdasági Szervezete (FAO), az ENSZ Gyermekalapja (UNICEF) és a Világélelmezési Program (WFP) megbízásából készített friss Integrated Food Security Phase Classification (IPC) jelentést a vatikáni Fides híriügynökség szemlélte. A dokumentum alapján soha nem látott élelmezési válság elé néz Afrika harmadik legnagyobb és a világ egyik legszegényebb országa, Szudán.

Az élelmeszer-ellátás továbbra is aggasztóan bizonytalan Szudánban. Folyamatosan mélyül a gazdasági válság és növekszik az infláció, akár csak az élelmeszerárak. Mindezt a Covid-19-világhajrány csak súlyosbította. A Szudánról készített mostani vizsgálat során a valaha mért legaggasztóbb adatokat tették közzé – írják legfrissebb jelentésükben az IPC kutatói.

A vatikáni Fides híriügynökséghez eljuttatott jelentésük szerint a folyamatok megfékezésének esélye tovább romlott a koronavírus-járvány visszaszorítása érdekében tett intézkedések következtében. Jelentősen nehezebbé vált a hozzáférés az árukhoz, akadok

a piacgazdaság és egyre kevesebb a megfelelő megélhetést biztosító munkalehetőség. Az, hogy a napi munka lehetősége megszűnt, csökkentette a háztartások megélhetési esélyét és akadályozza a rászorulókat élelmeszerhez jutását. A jelentés megállapítja, hogy 9,6 millió ember számára (Szudán lakossága 43,2 millió fő) nem megoldott az alapvető élelmeszerhez való hozzáférés, és a következő három hónapban sürgős beavatkozásra lesz szükség. Mindez azt jelenti, hogy az afrikai or-

alatti. Az ebbe a korosztályba tartozók aránya 2025-re 34,2 millióra, 2030-ra 37,6 millióra fog nőni. Az előre jelzett növekedés esetén Szudán összlakossága 2035-re 62,3 millió fő lesz. Ennek következtében nemcsak a gazdasági, a társadalmi és a szociokulturális fejlődés, hanem a biztonság és a béke megőrzése is kihívást jelent majd a sokat szenvedett országban.

Szudán Afrika legnagyobb országa volt, míg nem a több millió halálos áldozatot követelő véres polgárháború után függetlenné vált Dél-Szudán. Szudán jelenlegi területe 1 886 068 négyzetkilométer; gazdasága a különválás után megrogyott. A két ország elszakadásával az etnikai konfliktusok és a véres harcok nem szűntek meg: legalább 2,5 millió ember menekült el Szudánból, és rengeteg civil áldozatot követeltek az etnikai tisztogatások is. Szudán tavaly is forrongó tüntetések helyszíne volt (több mint háromszáz megmozdulás történt 23 városban, beleértve a fővárost, Kartúmot). Az afrikai ország a terrorizmust támogató országok listáján is folyamatosan szerepel.

Forrás és fotó: Ipcinfo.org
Fordította: Kuzmányi István

Elhunyt Milan Šášik püspök

Életének 68. évében 2020. július 14-én váratlanul elhunyt Milan Šášik, a Munkácsi Görögkatolikus Egyházmegye püspöke.

Milan Šášik 1952. szeptember 17-én született Szlovákiában, Lehotán. 1971 és 1976 között filozófiát és teológiát tanult a pozsonyi szemináriumban. 1971. július 31-én belépett a lazarista rendbe, ahol 1973. szeptember 27-én örökfogadalmat tett. A rendben különféle vezetői feladatokat kapott.

1976. június 6-án szentelték pappá. Káplánként, majd plébánosként szolgált. A Szentészék engedélye alapján görög- és római katolikus rítusban is tartott szentmisét. 1990 és 1992 között Rómában, a Teresianumban tanult, ahol magisztrátusi fokozatot kapott.

1992. október 5. és 1998. július 7. között Ukrajna Apostoli Nunciatúráján dolgozott, ahol Antonio Franco nuncius titkára volt. Ezután egy éven keresztül Szlovákiában, a lazarista rend közösségében volt a novíciusok magisztere. 2000 augusztusában visszatért Ukrajnába, és Kárpátalján, Perecsenyben lett plébános. Szlovák anyanyelvén kívül beszélt még az ukrán, olasz, cseh, orosz és lengyel nyelvet.

Szent II. János Pál pápa 2002. november 12-én nevezte ki a Munkácsi Görögkatolikus Egyházmegye apostoli kormányzójává, és 2003. január 6-án szentelte püspökké Rómában. Beiktatását 2003. január 25-én tartották az ungvári székesegyházban.

XVI. Benedek pápa 2010. március 17-én nevezte ki a Munkácsi Görögkatolikus Egyházmegye megyéspüspökévé. A munkácsi püspökök székébe való beiktatását Ivan Jurkovič érsek, Ukrajna apostoli nunciusa végezte 2010. április 24-én. Milan Šášik az 1771. szeptember 19-én alapított Munkácsi Görögkatolikus Egyházmegye 15. megyéspüspöke volt.

Forrás: Karpatalja.ma
Fotó: Mukachevo.net

szágban minden negyedik ember az éhhalál szélén él.

Wisal Hussein, a 2005 óta kormányzó Nemzeti Kongresszus Párt (NCP) főtitkára szerint mindeközben Szudán soha nem látott demográfiai robbanás tanúja. 30,5 millió ember, azaz Szudán lakosságának 69,8 százaléka harminc év

Égi ablak a földre

Újraindulnak a zarándoklatok Lourdes-ba

A lourdes-i betegszállítók OFTAL (Opera Federativa Trasporto Ammalati Lourdes) elnevezésű szövetsége első alkalommal augusztusban kísérhet újra betegeket és fogyatékosokkal élőket a franciaországi Mária-kegyhelyre. A szövetség elnöke, Paolo Angelino atya nyilatkozott a Vatikáni Rádióknak.

A koronavírus-járvány miatt bevezetett, hónapokig tartó karantén után nagy öröm, hogy augusztusban megindulhat az első nagy szervezett zarándoklat Lourdes-ba. A lourdes-i betegszállítók szövetsége, az OFTAL egy máriás lelkeségű, karitatív egyházi szervezet, amely Lourdes-ba és más kegyhelyekre szervez zarándokutakat önkéntesek, orvosok, ápolók, papok és szerzetesek közreműködésével. A betegekkel a zarándoklat előtt és után is foglalkoznak, az egyházmegyéék és a plébániák lelkipásztori szolgálatával együttműködve. Az OFTAL az 1930-as években jött létre Piemont tartományban.

A betegszállító szövetség augusztus 14. és 17. között vezeti a veszélyhelyzet utáni első zarándoklatot a Pireneusok lábánál fekvő francia kegyhelyre. A résztvevők busszal és repülőgéppel utaznak. Ezután az Unitalsi elnevezésű olasz betegkísérő egyesület zarándoklatai is elindulnak Lourdes-ba. Az elsőre augusztus 18-ától kerül sor. Az év további részében még egy-egy zarándoklatot tervez az OFTAL szeptemberben, októberben és decemberben.

A II. világháború után, 1947 augusztusában szintén az OFTAL volt az első egyesület, amely újra betegeket vihetett a lourdes-i barlanghoz. A szervezet, illetve az Olaszország és Franciaország közötti kapcsolatok történetében kiemelkedően fontos visszatérés az OFTAL alapítója, Alessandro Rastelli atya kitartásának és akaraterének köszönhetően válhatott valóra.

A zarándoklatok újraindulása reménytel jel, mert a szenvedés időszak után olyasvalamire vágyunk, ami a föld fölé emel: Lourdes ablakot nyit az égre – fejtette ki meggyőződését a Vatikáni Rádióknak a szövetség elnöke.

Paolo Angelino atya elégedettségének adott hangot, amiért újra szállíthatnak betegeket a kegyhelyre, garantálva az egészségügyi biztonsági előírások betartását. Kezdetben repülő utakat terveznek, és nem minden beteget vihetnek el Lourdes-ba, az ápolási otthonok lakóit például egyelőre még nem. A fogyatékosokkal élők és a belgyógyászati betegségekkel küzdők érkehetnek elsőként a francia kegyhelyre.

Angelino atya hangsúlyozta, hogy a zarándoklatok újraindulása nagy reményt jelent a betegeknek a bezártság, a szenvedés és a betegség időszaka után. Most reményre van szükség. A remény pedig följebb mutat a földi dimenzióánál.

Ferenc pápa a járvány idején a vatikáni kertekben a lourdes-i barlang másolata előtt imádkozott Máriához az egész Egyház nevében. Ez arra ösztönöz bennünket, hogy visszatérjünk a massabielle-i barlanghoz, amely a remény helye a világ számára, és ahol megnyílik az ég ablaka a földre – fogalmazott a betegszállító szövetség elnöke. – A lourdes-i kegyhely, a máriás ima és a szent helyek táplálják a lelket, erőt adnak a jövőbeli kihívásokkal való szembenézéshez. Ha a lélek rendben van, ha Istentől megerősítést nyer, az a testi egészségnek is javára válik. Ne feledjük, hogy a keresztény üzenet, a keresztény kinyilatkoztatás az ember testi és lelki egységét tanítja. A Szentháromság második személye Jézus Krisztusban ölt testet, vagyis ez a két szempont összekapcsolódik. Hitünk azt tanítja, hogy testben és lélekben fogunk föltámadni.

A járvány idején az egész társadalom igyekezett megóvni a törekenyebbek egészségét és megmenteni minden beteget. Ez ráirányította a figyelmet az emberi élet értékére, amit az OFTAL is tanúsít azzal, hogy a betegeket Lourdes-ba szállítja. Ez a

szenvedők világa iránti figyelem feléledését jelzi, azt, hogy nem rejtjük el, hanem előtérbe helyezzük a betegeket, tükrözve a szövetség szándékát. Lourdes-ban a betegek és az úgynevezett egészséges emberek mindig együtt vannak. Az elsőbbség a szenvedő testvéreinké, akiket személyként, nem pedig rejtegetni való teremtményként fogadnak a kegyhelyen. Lourdes tehát világítótorony a selejtezés kultúrájának idején, amely ellen Ferenc pápa rendszeresen fölemeli a szavát – mondta Angelino atya.

Ez a Mária-kegyhely is bizonyítéka annak, hogy az emberi méltóság az élet minden fázisában megmarad. Lourdes azt akarja megmutatni, hogy mindaz, ami szép, elillanhat ugyan, de az ember önmagában értékes az élet minden szakaszában, az egészség vagy annak hiánya nem befolyásolja ezt.

Angelino atya így válaszolt arra a kérdésre, hogy mit fog kérni a Szűzanyától, amikor visszatér a barlanghoz, ahol Mária megjelent Bernadettnek: „Általában hat hónapig szoktam

Lourdes-ban maradni, hogy fogadjam a szenvedő embereket. Most végre visszatérhetek, és a Szűzre tekintve elmondhatom neki: »Szent Szűz, te ismered mindazt, amire mindannyiunknak szükségünk van. Ezért még egyszer köszönetet mondok neked és átadom annak a sok embernek a köszönetét, akik a mi imáinkra bízzák magukat.«

A lourdes-i betegszállítók szövetségének elnöke rengeteg telefonhívást és üzenetet kap azoktól, akik szeretnének visszatérni a francia kegyhelyre. „Nagyon sok szenvedő testvérünk vágyik vissza Lourdes-ba, olyanok is, akiket egyelőre a hatóságok rendelkezései alapján nem kísérhetnek el zarándoklatra. A remény azonban nem alszik ki a szívükben, mert bár nem most azonnal, de bizonyára számukra is eljön az idő, amikor lehetőségük lesz a visszatérésre. Ez a kezdet jele: Lourdes-ba mindannyian vissza fogunk térni” – zárta az interjút Paolo Angelino.

Forrás: Vatikáni Rádió
Fotó: Vatican News

Nyári ajándék

Michael August Blume SVD
apostoli nuncius meglátogatta
a Katolikus Tábori Püspökség gyermektáborát

A Katolikus Tábori Püspökség meghívását elfogadva Michael August Blume SVD érsek, Magyarország apostoli nunciusa július 6-án meglátogatta a Honvédelmi Minisztérium Tábori Lelkeszi Szolgálatától szervezett környezet- és természetvédelmi táborát a Zala megyei Karmacson.

A nyári táborban Berta Tibor ezredes, a tábori püspökség általános helynöke, Kelemen István, Karmacs polgármestere és a jelen lévő tábori lelkészek, Alácsi Ervin János, Markovics Milán Mór, Nagy Ferenc Endre és Rácz István fogadták az apostoli nunciust.

Alácsi Ervin János őrnagy, vezető tábori lelkész előadást tartott az elmúlt tizenhat év táborairól, majd Berta Tibor általános helynök megmutatta a nunciusnak az alaptábor épületét.

Idén három turnusban százharminc gyereknek nyílik lehetősége arra, hogy a virtuális tértől teljesen elszakadva egy feledhetetlen hetet töltsön a Kis-Balaton térségében. Berta Tibor és Alácsi Ervin elmondta: a tábor legfontosabb értéke az, hogy akár életre szóló barátságok is szövődhetnek itt a gyerekek között.

A tábor megtekintése után közös imádság kezdődött a karmacsi templomban, ahol Michael August Blume érsek megállt a jelen lévő katona lelkészeket.

Az apostoli nuncius ezután Zalacsányban találkozott a gyerekekkel, akik a helyi tó melletti Körtvélyesi-tanösvényen akadályokkal nehezített túrán vettek részt. Blume érsek válaszolt

a kérdéseikre, a gyerekek pedig megajándékozták a 17. táborra készült sállal, amit a látogatás végéig a nyakában viselt a nuncius.

A beszélgetés során a gyerekek afrikai szolgálatáról és a Szentszék érdekében végzett munkájáról kérdezték, illetve arról is, hogy szereti-e a gulyáslevest vagy a kürtőskalácsot.

Michael August Blume elmesélte, hogy huszonkilenc éven át misszionáriusként élt Afrikában, többek között Ghánában. Akkoriban áldatlan állapotok uralkodtak ott, sok ember éhezett, és az országban diktatúra volt. Az utak járhatatlanok voltak, a tanulásra nemigen volt lehetőségük a gyerekeknek. Az országban élő emberek, főleg a legszegényebbek, nagyon nyitottan fogadták a keresztény vallás közvetítette értékeket. Szerencsére az utóbbi időben már sokat javult a helyzet Ghánában – mondta el a nuncius.

„Nagyon kedvelem Magyarországot, és külön örülök annak, hogy a Katolikus Tábori Püspökség nem csupán a katonáknak, hanem a katonacsaládokkal és a katonák gyermekeivel is törődik, mégpedig ilyen nagyszerű tábor formájában” – fogalmazott az érsek. A pápa követeként végzett szolgálatáról is beszélt a gyerekeknek. „Az is nagyon fontos feladatom, hogy mindennap tanuljak magyarul” – tette hozzá mosolyogva. A kérdések megválaszolása után Michael August Blume Ferenc pápáról készült képekkel ajándékozta meg a táborozókat.

A látogatás végén az apostoli nuncius az általános helynökkel és a tábori lelkészi kar néhány tagjával meglátogatta Sümegcsehiben a John Henry Newman bíborosról elnevezett kápolnát és ferences remeteszéket, majd pedig Sümegen a ferences kegytemplomot és rendházat, ahol Barsi Balázs atya fogadta a vendéget.

Forrás és fotó:
Katolikus Tábori Püspökség; Honvedelem.hu

Szex, szerelem, elköteleződés

Őszinte beszélgetés a Common Post-filmklubban

A ShoeShine alkotói közösség 2014-ben megjelent, Common Post című sorozatának célja társadalmi problémák feldolgozása, válaszkeresésre ösztönzés volt. Mivel a több mint öt éve készült filmek továbbra is aktuálisak, filmklubot hirdettek, az alkotások megtekintése után vendégekkel beszélgetnek. Július 12-én az Így jártunk a nőkkel – Elköteleződés, szex című filmet tűzték műsorra.

Az alkotásról Stumpf Kata a rendező Huszár Domonkossal, Bellovics Gábor jezsuita szerzetes pappal, Fally Veronika mozgás- és táncterapeutaival, valamint Hamar Donát vloggerrel társalgott.

A film első része egyrészt az őszinte-ség témáját járja körül, másrészt azzal

Donát. Sokan szorulnának lelki segítségre annak érdekében, hogy ne menjenek bele meggondolatlan kapcsolatokba, de nem kapják meg ezt. Fally Veronika szerint egy jó közösségben mindenféle kérdést szabadon fel lehet tenni. A filmből az derült ki számára, hogy általános a bizonytalanság és nehéz az eligazodás. Jó volna tanulni egymástól, egymás hibáiból, de erre nemigen adódik lehetőség. Tanúságtételeknek például nem szokott témája lenni a szexualitás és buktatói. A tanúságtételek általában már leküzdött nehézségekről szólnak, és nem avatnak be az aktuális bajokba, megoldatlanságokba. Így a problémákkal birkózók számára nem kínálnak fogódzót.

De vajon egyházi oldalról megengedhető-e a szabad disputa ilyesmikről, kérdezi Huszár Domonkos. Gábor szerint

a „hivatalos” egyházi kommunikációban több az elítélés, mint az elfogadás. Szexszelünk mókuskerekében élünk: rosszul vagyunk, ezért bűnt követünk el, amitől szintén rosszul leszünk, de ebbe a sötétségbe beengedhetjük Istent, mondja Gábor. Mivel ez nem megy egyik napról a másikra, sokan próbálják a gyógyító meghallgatást azzal helyettesíteni, hogy azonnal megmondják, mit lenne helyes tennie a másiknak.

Van egy tanítás, amivel a fiatalok nagy része nem tud azonosulni, szögezi le Kata. Donát szerint az segíthet nekik, ha megértik, Isten hogyan látja őket, és ennek nyomán ráébrednek az értékükre. Domonkos azoknak a hosszú távú kapcsolatoknak a nehézségét hozza be a beszélgetésbe, amelyek már erős lelki-szellemi szintre jutottak, a szexualitás azonban

A nők komoly szándékú férfiak hiányára, a férfiak házasodni akaró nők hiányára panaszkodnak

foglalkozik, hogy mennyire hajlandók a keresztény fiatalok lemondani a szabadságukról a stabil párkapcsolat érdekében. A megkérdőjezt lányok úgy gondolják, hogy mivel a keresztény közösségek megalapozott, egész életre szóló párvalasztásra ösztönzik őket, ez nehezíti a helyzetüket, mert félelmet gerjeszt bennük, hogy mi lesz, ha rosszul döntenek. Megoszlottak a vélemények arról, hogy amikor párt választunk, már jövődő házastársunkat is választjuk-e. Egy párkapcsolat során alaposan megismerjük a másikat, és ennek alapján arra is juthatunk, hogy nem illünk össze. Előbb váljunk felnőtté, aztán válasszunk társat? De hiszen a párkapcsolat is hozzásegíthet, hogy érettebbé váljunk! Nem helyes, ha valaki csak azért kezd kapcsolatba, hogy ne legyen egyedül. Egy biztos: sokakban van félelem, és küzdenek bizonytalanságokkal ez ügyben.

A második rész témája a házasság előtti szex. A megkérdőjezt lányok szerint a keresztény fiatalok mintegy negyven-kilencven százaléka él nemi életet házasság előtt, ezt azonban többen helytelenítették közülük: ők szeretnék tartani a házasságot.

A film utáni beszélgetés első kérdése a lányok kamerás-mikrofonos „szembesítésének” jogosságára vonatkozott, a téma intimítására utalva. A rendező úgy tapasztalta, hogy nem szívesen beszélnek a témáról, mert félnek, hogy ha őszintén elmondják a véleményüket, az egyházi közösségük majd kirekeszti őket. A film egyik célja éppen az volt, hogy áttörje a hallgatás falát, hogy a kérdést megbeszélhetővé tegye, tabu voltát megszüntesse.

Bellovics Gábor SJ tapasztalatai szerint ez nagyon fontos téma a fiatalok számára. Hogy mi az egyházi tanítás, általában tudják, de hogy ezt miként alkalmazza a saját életükre, azt már kevésbé. Ahogyan azt sem, hogy ki segíthetné őket ebben. A megbélyegzés és az attól való félelem a fő probléma, véli Hamar

más az egyházi közösség, és más a pontokba szedett egyházi tanítás. A közösség része a gondokkal küzdő ember is, aki kapaszkodókat keres, és egy tilalmi lista átnyújtásával nem tudunk segíteni rajta. Az egyházi közösségnek legyen jó füle, és legyen kész meghallgatni az útját kereső fiataalt. Az élet nagy kérdései nem válaszolhatók meg kétperces YouTube-videókban.

Kata ezen a ponton a vloggerhez fordult, azt kérdezve, mi az, ami „kinyilatkoztatható” egy videóban, és milyen ügyekben kell óvatosan fogalmazni. Donát szeret a saját példájával előhozakodni, a megtérése előtti életének hibáit taglalni, a szexualitás ügyében is. A szexualitásról való gondolkodást ma a mainstream média határozza meg, és nem az egyházi tanítások. Ő is a korszellel áldozata lett, sokáig egyéjszakás kalandokat keresett. A szív nagyon összetörhet, ha nem vagyunk óvatosak, erre szerinte többször fel kellene hívni a fiatalok figyelmét. A házasság olyan intézmény, amely megvéd ettől.

Gábor szerint hasznos lehet netes tartalmak fogyasztása a témáról, de a személyes, ítéletmentes meghallgatást semmi sem pótolhatja. Donát a szövegről túl sokszor hallotta azt, hogy „rossz vagy”, Domonkos pedig azt tapasztalta, hogy a papokkal, akikhez fordult, nem tud beszélgetni, mert oktatni akarják, nem meghallgatni. Még sincs más út, mint a meghallgatás, mondja Gábor. Donát hisz a bűnök megvallásának gyógyító erejében.

„A szexualitás témájáról nemigen beszélünk, mert egyházi berkekben kevés van tere ennek. Akkor inkább hallgassunk róla? Milyen módot találhatnánk a megvitatására?” – kérdezi Kata. Beszélgetéseket kell kezdeményezni róla, és nem előadásokat tartani, véli Donát. Gábor a bűnös asszony történetével szemlélteti, mekkora ereje van a másik elfogadásának. Donátnak ez tetszik, de szerinte

hitbéli okból hiányzik belőlük. Donát szerint nem szabad a szexet a másik lelki-szellemi megismerése elé helyezni, „a házat a tető felől építeni”. A házasság nehézségeire való jó felkészülés az, ha erősen és végleg döntünk a másik mellett.

Kata azt kérdezi, hogyan állunk 2020-ban az elköteleződéssel. Donát azokról beszél, akik valamilyen égi jelre várnak a társukkal kapcsolatban, hogy ő-e az igazi. Ő ezt felelősségátvitásnak tartja. Gábor szerint az a döntő, hogy merünk-e dönteni és abban bízni, hogy a kapcsolatunkon ott lesz Isten áldása. Miért nehéz ma elköteleződni, firtatja Kata. Mert kényelmesebb nem dönteni, válaszolja Gábor. Régebben könnyebben elköteleződtek az emberek? – kérdez vissza Kata. – Akkor az volt az általános, hogy megházasodtak, és nem volt lehetőségük gondolkodni erről – mondja Gábor. Veronika azt látja gondnak, hogy ma nagyon könnyű az életünket „kipárnázni”, és enyhíteni azokat a hiányainkat, amelyek egy mélyen intim párkapcsolat felé elindítanának. Domonkos a keresztény közösségek példájának erejét hangsúlyozza. Túl nagy terünk van arra, hogy elkerüljük a magunkkal való szembesülést, teszi hozzá Gábor.

Kata újabb felvetése az, hogy milyen módon tisztázhatjuk, mit, kit, milyen társat is keresünk tulajdonképpen. Donát szerint ebben a helyes önismeret segít. A nők komoly szándékú férfiak hiányára, a férfiak házasodni akaró nők hiányára panaszkodnak. Gábor szerint már jegyesként tisztában kell lennünk azzal, hogy a másikat a hibáival együtt választjuk. Veronika úgy gondolja, hogy mindenki számára létezik a nagy ő, és az a személy lesz az, akit ő maga választ. Donát szerint nem szabad egy ideálképhez ragaszkodnunk, amikor a párunkat keressük, Veronika pedig a másikkal való együttműködés és együtt változás képességét tartja perdöntőnek.

Kiss Péter
Fotó: Shoeshine.hu

Helytállni a kaspóban

Beszélgetés Müller Cecíliával

(Folytatás az 1. oldalról.)

Tudtuk, hogy Kínában egy tüdőgyulladás-járvány ütötte fel a fejét, amelynek a kórokozóját a helyi szakemberek egyébként már nagyon gyorsan, január elején azonosították. De hogy a terjedés szempontjából hogyan fog viselkedni ez a vírus, mit eredményez majd az egyes országokban, azt pedig főleg nem, hogy végül világjárványhoz vezet. Ilyen esetben eleinte mindig egy ismeretlen vírussal állunk szemben, majd napról napra hatványozottan nő az ismeretanyagunk a kórokozóval, az immunválasszal és a járvánnyal kapcsolatban. A Covid-19-fertőzés megjelenése óta a világban és itthon is számos kutatás indult az oltóanyag fejlesztésére. A napi jelenlétünk a sajtóban jól betöltötte azt a szerepet, amit szántuk neki. A lakosság mindig naprakész és hiteles tájékoztatást kapott a járványhelyzet alakulásával kapcsolatban.

Most, hogy a veszélyhelyzet elmúlt, kicsit lazább a munkarendje?

– A munka beosztása most nyilván más, nem kell mindennap a hajnali órákban indulnunk otthonról, és az operatív törzs ülései is ritkábbak. Folyamatosan értékeljük az eseményeket, a jelenlegi hazai és nemzetközi helyzetet, hogy a szükséges tennivalókat meghatározzuk. Július 12-én hirdette ki a kormány a járványügyi készültségi időszak utazási korlátozásairól szóló rendeletet, ami éppen most, a beszélgetésünk napján, július 15-én lépett hatályba. A járványügyi készültségnek az is része, hogy fenntartsuk hazánk kedvező járványügyi helyzetét, és így meg tudjuk védeni a lakosságot a fertőződéstől. Folyamatosan figyelemmel kell kísérnünk a hazai és a nemzetközi járványügyi helyzetet ahhoz, hogy naprakész, nem utánkövető, hanem megelőző intézkedéseket tegyünk.

Most valóban más napokat élünk, mint amikor hivatalba léptem. Akkor a legmerészebb gondolataim között sem szerepelt, hogy pandémiát kell majd levezényelnem. Nem is gondolkodtunk ezen. A Nemzeti Népegészségügyi Központnak az alapfeladata, hogy folyamatosan kövesse és amennyire csak lehet, biztonságban tartsa Magyarországot járványügyi helyzetét.

Csak máskor észre sem vesszük ezt?

– Így van. Ám a Covid-19-járvány most a figyelem középpontjába helyezte ezt a szakterületet. Felborította azokat a megszokott jó körülményeket, amelyeket Magyarországon természetesnek fogadunk el. Hiszen egy tizenkét-féle betegség elleni kötelező védőoltási rendszerrel mi világvizonylatban is rendkívül jó járványügyi helyzetben vagyunk. Ebben a rendszerben minden védőoltás specifikus: egy-egy meghatározott betegség ellen véd. Ám mivel mi

többször oltunk, és a gyermekeket folyamatosan immunizáljuk, ezért magasabb fokú immunitásszint van jelen szinte az egész társadalomban. Hiszem, hogy a koronavírus-járvány idején ez meg is mutatkozott.

Nemrég kapta meg a Keresztény Értelmiségiek Szövetségének Szent Adalbert-díját. Amikor a szervezet elnöke, Maklár Ákos görögkatolikus pap átadta ezt a díjat, azzal méltatta Önt, hogy hitelesen és emberi hangon szölt az emberekhez. Nehéz volt megtalálnia ezt a megnyilatkozásaitban használt tónust? Hiszen a napi orvosi munkától már viszonylag régen elszakadt.

– Gyakorló orvosként is látam az emberek szemében az aggodalmat, ha fény derült valamilyen betegségükre. Volt egy nagy könyöklőm az asztalomon. Akkor még kézzel írtuk a recepteket, és erre gyakran lerajzoltam a betegeknek, hogy tulajdonképpen mi a gond az egészségükkel. Sokszor megtapasztaltam, hogy már az megnyugtatóan hat a betegre, ha tudja, mivel kell szembenéznie, mi fog történni vele. Ez mindenképpen sokkal jobb, mint a félelem, amit az ismeret hiánya okoz, még akkor is, ha esetleg egy nagy beavatkozásról van szó. Mindig is bennem volt tehát az a mentalitás, hogy megértessem az emberekkel, mi történik velük, bennük. Ami most nehézséget jelentett, az az volt, hogy mi magunk is szinte napról napra jutottunk hozzá az új információkhoz a WHO-tól, az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központtól, illetve a szakirodalomból. Egy kicsit olyan voltam, mint azok a szegény pedagógusok, akiknek kötelező átképzésen kellett részt venniük, és úgy tanítottak, hogy két leckevel jártak a diákok előtt a tanulásban. Minden tájékoztató alkalmával csak annyit mondtunk, ami már tényleges ismereteken alapult, hiszen nagyon fontos, hogy megtartsuk a hitelességünket. Ugyanakkor törekedtünk a közérthetőségre. Az egész ténykedésünknek az volt a lényege, hogy eloszlassuk az ismeretlentől való félelmet. A nézők is látták a tévében az olaszországi és a spanyolországi eseményeket. Ott sokan nagyon súlyosan érintettek voltak a járványban, ami itthon is aggodalmat keltett. Ezért próbáltuk érthetőbbé tenni a helyzetet az újabb és újabb ismereteken alapuló tájékoztatással.

A korlátozások idején, amikor a napi tájékoztatók felvételeire tartottunk, egy kihalt, élettelen Budapest tárult elélnk, mintha egy science fiction regényben lennénk. Tudtam, hogy a munkánknak megvan az eredménye, éreztem, hogy az üzenetünk célba talált. Hálás vagyok azért, hogy valóban együttműködnek velünk az emberek. A hatóságok általában nem élveznek nagy népszerűséget Magyarországon, úgyhogy mindenképpen meg kellett ragadnunk az alkalmat, hogy mindenki számára világossá vál-

jon: sem a hatóság, sem az emberek, sem az egészségügyi intézmények önállóan nem tudják megvívni ezt a csatát, csak közösen lehet. Igazából ez volt a mindennapi mondanandónk lényege.

A férjem nagy segítségemre volt ebben. Esténként mindig megkérdeztem tőle, hogy átment-e az aznapi üzenet. És jelzéseket vártam tőle azzal kapcsolatban, hogy milyen kérdések foglalkoztatják az embereket, mert szerettem volna megválaszolni ezeket. Nem hagyhattuk például félelemben a kismamákat, hogy egészségesek lesznek-e a kisbabáik, vagy sem. Ezekre a fel nem tett kérdésekre nekünk gondolnunk kellett.

Szintén orvos férje, Zseli József tehát szakmailag is segítette. Mit jelentett a családjá, a barátai támogatása ebben a megfeszített időszakban?

– A férjem ezen túlmenően is nagyon sokat tett értem. Fontos volt számára, hogy akármilyen későn érek is haza, mindig megvárjon, és eltolthessünk együtt egy kis időt. A napi munkája mellett számos otthoni feladatban is ő állt helyt. Szakmailag pedig gyakorlatilag az asszisztensemé vált. A négy testvérem is nagyon-nagyon sokat segített. Amikor már szabad volt kicsit kimozdulni otthonról, kényeztettek: főztek, és hozták nekünk az ételt. Nagyon sokan imádkoztak értünk, anyukámmal az élen. Mindenki érzékelte, hogy rendkívüli terhelés ér fizikailag, pszichésen és szakmailag is: ránk nehezedett az a súly, hogy egy ország lakosságának egészsége védelmében a lehető legtöbbet és legjobbat hozzuk ki az adott helyzetből, úgy, hogy a járvány a legkevésbé áldozattal járjon.

Mi segítette abban, hogy ne rokanjon bele ebbe a nagy teherbe?

– Szakmailag és emberileg is nagyon jó csapattal dolgoztam, dolgozom együtt. A munkatársaim és a védekezésben részt vevők valamennyien

elhivatott szakemberek, mindenben számíthattunk egymásra. Nagyon előremutató döntés volt a kormányzattól, hogy létrehozta az operatív törzset. A kutatóktól kezdve a rendőrségig és a katasztrófavédelemig mindenki, akinek bármi feladata volt a járvány kezelésével kapcsolatban, átadta egymásnak a tudását, és minden erejét a védekezésre összpontosította. Sosem gondoltam, hogy ezekben a szervezetekben ilyen sok az emberség. A végrehajtás során csak a külsőségeket látjuk, de most megmutatkozott a nagy segítőkészség is egymás iránt. Kölcsönösen tanultunk egymástól.

Mindemellett a családom olyan mielőtt teremtetett számomra, amelyben folyamatosan éreztem, hogy ott állnak mellettem, és imádkoznak értünk. Fontos volt, hogy megmaradjon bennünk az alázat, hiszen mindnyájan tudtuk, hogy bár sok az ismeretünk, egyre nagyobb a tudásunk és vannak szakmai értelemben vett fegyvereink, intézkedéseink, mindig marad a járványügyi helyzetnek egy olyan része, ami előre nem látható módon alakul, és amire azonnali reagálással kell választ adnunk, a lehető legjobb módon. A hit ott munkált bennem, éreztem, hogy segítséget ad. A templomi közösségünknek is mindig nagyon hálásan köszöntem, hogy növelték bennem ezt az érzést, szinte fizikailag éreztem a megerősítést. Tolnai származású vagyok, és rendkívül meghatározó volt számomra, amikor az unokatestvéremtől hallottam, hogy a plébános atya értem mutatta be az utolsó szentmisét, amit még a templomok időszakos bezárása előtt megtarthattak a városban. Még most is elérzékenyülök, ha erre gondolok. Számos helyről érkezett hozzám nagyon sok kedves, megerősítő üzenet, e-mail, virágcsokor, horgolt kézimunka, ajtódísz, sok-sok kis apróság. Minden ilyen ajándékban benne volt a szívvel-lelke annak, aki küldte. Sokat őrzök ezek közül itt, a munkahelyi szobámban és

otthon is. Az egyik helyettesem mondta, hogy majd kiállítást kellene rendezni belőlük. Jó érzés volt, hogy hálásak az emberek, és igyekeztem erre összpontosítani a bántások helyett.

Pedig jutott azokból is bőven. A nyakában most is ott lévő keresztet is kipécézték, és egy csúnya karikatúrának is a tárgya lett. Hogyan érintették ezek az esetek?

– Megvolt az az illúzióm, hogy egy ilyen súlyos járvány idején nem lesznek rosszindulatú megnyilvánulások. Abban bíztam, mindenki szeretné, hogy jól alakuljon az egészségügyi helyzet, és végül is ez a magyar társadalom elsőprő többségére nézve igaz is. De persze mindig voltak és lesznek, akik támadnak. Nem az arcokra mosolyt csaló, szellemes mémekre gondolok, ezek egyáltalán nem voltak bántóak. Az emberek ott-hon töltötték az idejüket, kiélték a kreativitásukat, levezették a feszültséget. Az egyik unokám is kiszínezte az operatív törzset ábrázoló kifestőt, amit az internetről lehetett letölteni.

Viszont bántó volt, amikor azokat a mondatokat vették görcsö alá a szerepléseimben, amelyeknek magam sem tudom, hogyan értem a végére. Két-három óra alvás után egyre nehezebb volt helytállni a kaspóban. És persze valóban nem arra születtem, hogy naponta szerepeljek, bár már megyei és regionális tisztai főorvosként is számos előadást tartottam az elmúlt években.

Mindenhol, mindenki-ben lehet hibát találni, és természetesen voltak, akik az én szerepléseimbe is belekötöttek. A Népszava karikatúrája fájt nekem igazán, és még most is fáj, mert rettenetesen rossz emlékeket ébreszt bennem. Nagyon tisztелеm az embert, legyen bármilyen bőrszínű, világnézetű, kultúrájú. Mindenki a Jóisten teremtménye. Én katolikus családba születtem. Senkitől nem várom el, hogy kövessen a vallásomban, de a kölcsönös tiszteletet igen. Az pedig különösen fáj, ha olyasvalakit bántanak, akív szeretek: számomra Jézus Krisztus szent és sérthetetlen. Ez a rajz túlment minden határon, számomra nem karikatúra volt, hanem gyalázkodás. Sajnos jól ismert az az emberi magatartás, amikor elfogynak az érvek, és helyettük a gúnyolódás kerül előtérbe. Az ilyen megnyilvánulást azonban nem szabad elfogadni sem a kereszténységet, sem az élet más területeit illetően. Egy karikatúra rámutathat a különbözőségekre, de semmiképpen sem rosszindulatúan, egy egész közösséget megbántva, és meggyalázva azt, akiről tudjuk, hogy a másik ember számára fontos, mert tartást ad neki, alakítja és irányítja életét. Ez elfogadhatatlan számomra. Magamat háttérszereplőnek láttam az esetel kapcsolatban, itt Isten volt az előtérben.

Tett bármifajta jogi lépést az ügyben?

– Meg sem fordult a fejemben. Úgy gondolom, ez a jogon is túlmutat, és bármifajta jogi döntés sem oldaná meg a problémát. Nagyon szánalmas, hogy még mindig itt tartunk. Édesapám kántortartó volt, rendkívül pontos, precíz ember, aki bármit mondott, az úgy volt. Nem volt szigorú, ellenkezőleg, csupa szív ember volt, nagy példakép a számomra. Néha a járványidőszak alatt is azt kérdeztem a férjemtől: Szerinted Apa most mit csinálna? Természetesen nem szakmai, hanem erkölcsi dilemmák esetében fordult ez elő.

Számomra fontos, hogy legyen egy zsinórmérték, amely mentén haladok. Sosem fogom elérni az ideális állapotot, amit szeretnék, de próbálok törekedni rá. Teljesen mindegy, mivel foglalkozom éppen; ahol vagyok, ott, abban a feladatban kell helytállni, jónak lenni, tisztességesen, becsületesen végezni a munkát. Úgy vélem, ebben a nehéz időszakban rendkívül fontos volt mindazok munkája, akik részt vettek a járvány elleni védekezésben. A lakosság folyamatos tájékoztatásáról gondoskodó szakembereké éppúgy, mint a rendőröké, akik kiosztották a piros cédulákat, vagy az egészségügyben és a szociális ellátásban dolgozóké, és még hosszan folytathatnánk a sort. Ha valaki nem volt ilyen kiemelt szerepkörben, de betartotta a szabályokat, és ezzel megvédte magát, a családját, a közösséget és az embertársait, azzal mindent megtett, amit meg kellett tennie. Prédikálhattam volna én reggeltől estig, ha nem jut el a szavam a szívkehez, az elmékhez, és az emberek nem tartják be a szükséges előírásokat, akkor nem tudtuk volna sikeresen kezelni a járványnak ezt az első hullámát. De végül is együttműködést tapasztaltunk a lakosság részéről. És akik ellenvetéseket fogalmaztak meg, többnyire azok is megtették, amit kértünk, a saját egészségük, a szeretteik, a családjuk érdekében.

Sokan készülnek már az operatív törzs második évadjára. Ön is?

– Valóban nem fejeződtek még be a járványügyi tájékoztatással kapcsolatos feladataink. Ezt akkor is tudtuk, amikor a napi sajtótájékoztatók végét érték. Nem én döntök arról, hogy a kommunikációs stratégia hogyan folytatódik. Jelenleg azon dolgozunk, hogy megakadályozzuk a vírus újbóli bejutását az országba és továbbra is fenntartsuk a kedvező járványügyi helyzetünket. A legfontosabb, hogy az emberek ezentúl is fegyvelmezetten tartsák be a járványügyi szabályokat, amelyek a vírushelyzet alakulásától függően szükségesek. Emellett az elmaradt népegészségügyi szűrőprogramokat igyekszünk pótolni, hiszen Magyarországon mégis csak a szív- és érrendszeri, illetve a daganatos megbetegedésekben halnak meg a legtöbben.

Agonás Szonja
Fotó: Merényi Zita

A Balatonnak lelke van

Rendalapítójukat ünnepelték a tihanyi bencések

Szent Benedek, a nyugati szerzetesség atyja 1964 óta Európa fővédőszentje. A július 11-ei emléknapi előtti délutánon a Tihanyi Bencés Apátság déli udvarán átadták a pályázati pénzekből megújult apátsági múzeumot. Ezután az apátsági templomban Sárjai-Szabó Kelemen perjel, a győri bencések előljárója vezetésével szentmisét mutattak be a rendalapító ünnepének előestéjén.

Ezzel egy időben megnyitották a *Lélek a vizek felett – múlt és jelen találkozása a tihanyi apátságban* című állandó kiállítást, illetve a múzeumhoz kapcsolódó galériában a győri bencés diákok és öregdiákok *Bencés összetartozás* című, hatvan fotóból álló tárlatát.

Az ünnepségen részt vett többek között *Udvardy György* veszprémi érsek. A 225 millió forint összegű pályázati támogatásból megújított múzeum átadásán megjelent és beszédet mondott a bencés öregdiák, *Szijasztó Péter* külgazdasági és külügyminiszter is.

Mihályi Jeromos perjel, a Tihanyi Bencés Apátság előljárója a köszöntőjében hangsúlyozta, hogy Isten gondviseléséből a Balatonnál lassan ezer éve újból és újból felhangzik a szerzetesi imádságban a Szentírás kezdőszava: „Isten Lelke lebegett a vizek felett.”

I. András király 1055-ben szilárd kősziklára alapította ezt a monostort, azzal a céllal, hogy az itt élő szerzetesek szolgálata által minden jóakarát ember megtagasztalhasa a Jóisten jelenlétét. A természet különleges csodája a Balaton – mondta a perjel. – Ennek a tónak lelke van. A környezet, az emberi lelket felemelő és nemesítő keresztény hit és kultúra ma is kézzelfogható az itt élők és az ide látogatók számára.

Tóthné Szlavkovszky Mariann, a *Lélek a vizek felett* című kiállítás kurátora úgy fogalmazott köszöntőjében: a Tihanyi Bencés Apátság nagy találkozás tanúja lehetett a közel ezer éves története során. Tihanyban a víz találkozik az éggel. Így van ez évezredek óta. Mondhatjuk, hogy hajnalonként az ember szeme láttára újra meg újra lezajlik itt mindaz, amit a Teremtés könyvének első lapjain olvasunk. Tihany a nyugati és a keleti kereszténység, valamint legendás királyaink találkozásának hely-

színe is. Itt található a monostort alapító Árpád-házi I. András sírja, de utolsó királyunk, *Boldog IV. Károly* is itt töltötte végső magyarországi napjait. A természet, a hit, a történelem fonódik össze ezekben a találkozásokban.

Sárjai-Szabó Kelemen, a győri Szent Mór Bencés Perjelség előljárója a *Bencés összetartozás* című fényképkiallítás megnyitásakor arról beszélt, hogy a nemzeti összetartozás évében meghirdetett pályázatra beérkezett fotók tanúskodnak róla: jó dolog közösséghez tartozni. Jó, ha minél több olyan szálal találhatunk, ami össze-köt bennünket, mert ez erőt, lendületet ad; együtt erősebbek, hatékonyabbak lehetünk. A fotók a képnyelvén megmutatják, mit jelent a bencés összetartozás.

Szijasztó Péter külgazdasági és külügyminiszter az állandó kiállítást megnyitó beszédében emlékeztetett arra, hogy Magyarország és az egész magyarság joggal lehet hálás a bencéseknek, akik még a legnehezebb időkben is erősítették a hitet a magyarokban. Iskoláik a legmagasabb szintű tudást adták és adják ma is a fiataloknak, hozzájárulva ahhoz, hogy nemzetünk a világ sikeres és versenyképes népei közé tartozzon. A miniszter az átadóünnepségen bejelentette, hogy a kormány további

akkor még sziget volt. Megismerteti a látogatókkal legösszefoglalóbb nyelvemlékünk, a *Tihanyi alapítólevél* titkait, érdekességeit. Bepillantathatunk az egykor az apátság falai között élt szerzetesek életébe, és megtudhatjuk például azt is, miként lett a Balaton jege

szentbeszédében kitért arra, hogy Szent Benedeknek március 21-én, illetve július 11-én is emléknapi van. Mint mondta, a júliusi ünnep egyes vélemények szerint a szent ereklyéinek ünnepélyes átvitelére emlékezik. (A bencés közösségek ezen a

lene tanulunk a bűnt gyűlölni, ám a testvért szeretni. Ez az igazi keresztényi viselkedés, az igazi szabadság útja.

Mindez a magány helyes megéléséből fakad. Abból, ha megtanulunk igazán együtt lenni a teremő Isten-

Megnyitották a „Lélek a vizek felett – múlt és jelen találkozása a tihanyi apátságban” című állandó kiállítást

alól kihúzott szerzetesből Tihany leghíresebb apátja, illetve miért Tihanyban búcsúzott el országától az

napon tekintenek vissza arra, hogy Szent Benedek maradványait a longobárd pusztítás miatt 672-ben átvitték Monte Cassinóból a Loire mellett fekvő Fleury-apátságba.) Mások Benedek földi születésnapjának vélik ezt a napot. A születésnaphoz kapcsolódva a szónok úgy fogalmazott: a világban ma is születőben van valami. Vajúdik az emberiség, vajúdik Európa, vajúdik hazánk is, hogy valami élettel teli, élhető szülessen. Benedek érezte és tapasztalta, hogy a világ és tudománya „csúszós talaj”, mely lassan mindent a szakadékba visz, ahonnan már nincs visszaút.

A szent viszonya a bűnhöz nagyon is elgondolkodtató – folytatta a szónok. – A mai világ is a bűn szakadéka felé tart, és nemegyszer viszi magával az Egyházat, az egyháziakat, a keresztényeket is. Manapság ráadásul már nem is igen szabad beszélni a bűnről, mert a végén még kirekesztőnek tűnünk. Szent Benedek mindezt elkerülte azzal, hogy a *Regulában* megszabta: az apát „gyűlölje a bűnt, de szeresse a testvéreket”. A gyűlöletet megtanulta a világ is, de az emberek, nem pedig a bűnök felé fordítja. Nekünk is meg kel-

nel. Manapság sokféle módon küzdünk a magány, az üresség érzése ellen. Zajjal, információkkal, pótcselekvésekkel, függőségekkel – de ezekről csak még rosszabbul leszünk. Szent Benedek egykor meglátta a kihívást és vállalta az ürességet, a magányt – elment Rómából Subiaco-ba, ahol visszavonult egy barlangba.

Inkább vállalta a világ bajait, mint a dicsőségét. Istenért fáradozva akart dolgozni. A születő új világnak ilyen eszmére van szüksége ma is. Az útját kereső társadalomnak ilyen hitvallás kell. Ez a mai keresztények feladata, így enyhíthetjük a világ meglévő bajait. Össze kell fognunk. Erős közösségekre, erős családokra van szüksége a világnak – hangsúlyozta Sárjai-Szabó Kelemen OSB.

A szentmise után – immár hagyományosan – a bencések mindenkit az apátság déli teraszára hívtak szeretetvendégségre. Itt kötetlenül beszélgethettek egymással fiatalok és idősebbek, a szerzetesek, valamint mindazok, akik zarándokként vagy a közeli egyházközségek tagjaiként érkeztek az ünnepre.

Bókay László
Fotó: Lambert Attila

2,7 milliárd forintot biztosít a bencés rend tihanyi perjelségének arra, hogy felújítsák, turisztikai szempontból még értékebb helyre tegyék az apátságot és környezetét.

A megújult múzeum átadása és a kiállítások ünnepélyes megnyitása után a jelenlévők megtekinthették a két tárlatot. A *Lélek a vizek felett* című kiállítás bemutatja, hogyan nézett ki az apátság alapításakor Tihany, ami

utolsó magyar király. Egy mai szerzetesi szobát is berendeztek, amely betekintést nyújt a monostor jelenlegi lakóinak életébe.

Az előesti ünnepi szentmisére a környező településekről is jöttek hívek, és megérkeztek a Győrből induló Szent Benedek-zarándoklat résztvevői.

Sárjai-Szabó Kelemen perjel, a szentmise főcelebránsa és szónoka a

Boér Blanka 2020. július 17-én, pénteken, 101 éves korában elhunyt. Gyászolja őt az *Új Ember* katolikus hetilap közönsége. Blanka néni több mint hatvan esztendőn át volt a lap munkatársa a pénzügyi részlegen. Temetéséről a későbbiekben intézkednek.

Tisztelt Olvasóink!

Az egyházi közleményeket és híreket szerkesztve közöljük. Megértésüket köszönjük.

A szerkesztőség

IMAÓRÁK

Imavirrasztás a Nemzetközi Eucharisztikus Kongressusra készülő a Szent István-bazilika Mária-kápolnájában (1051 Budapest, Szent István tér 1.) minden csütörtökön 20 órától pénteken hajnali 5 óráig. 21 órákor szentmise. Mindenkit szeretettel várunk!

Közös imádság a Regnum-keresztneél Budapest (a Városliget szélén, a Dózsa György út Damjanich utcai torkolatánál) július 23-án és augusztus 27-én este 8 órákor a magyarság lelki megújulásáért, a *Regőczi István* atyának, *Isten vándorának* lelki hagyatéka szerinti hagyományt folytatva.

LELKIGYAKORLAT

Szent Gellért Lelkigyakorlatos Ház: Július 30-án 18 órától augusztus 2-án 13 óráig: *Eucharisztia és misszió egy karizma fényében*. Kiss Imre atya, teológiatanár, fokolarinó pap lelkigyakorlata. Augusztus 20-án 18 órától 23-án 13 óráig: *Jézus gyógyít*. Gál Péter atya lelkigyakorlata. Szeptember 7-én 18 órától 10-én 13 óráig: *Gyónás és irgalom*. Kovács Cs. Albert atya lelkigyakorlata. Elérhetőség: 06/26-383-212, 06/30-466-0749. **VALTOZÁS!** Szeptember 11-én 18 órától 13-án 13 óráig: *A fatimai Szűz*. Ocsovai Grácián ferences atya lelkigyakorlata. Szeptember 24-én 18 órától 27-én 13 óráig: *Ne félj, nem ítélek el*. Kiút az abortusz okozta fájdalomról. Lelkigyakorlat Kovács

Ferenc diakónus és *Kovácsné Treer Mária* mentálhigiénés lelkigondozó vezetésével. Elérhetőség: 06/26-383-212, 06/30-466-0749

Gál Péter atya tart lelkigyakorlatot a kunszentmártoni Kármelita Lelkigyakorlatos Házban 2020. július 31-én 10 órától augusztus 2-án 16 óráig, amelynek témája: Jézus a mi gyógyítónk az Oltáriszentségből. Jelentkezni lehet: *Forgó Andrea* 06/30-532-4762

TOVÁBBKÉPZÉS

A Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskola szakirányú továbbképzést hirdet 2020 szeptemberétől diplomával rendelkezők számára az alábbi területeken: iskolai szociális munka, alkalmazott szociális gerontológia. E-mail: szocm@vhf.hu T.: 06/88-542-708. Szakvizsgával záruló szakirányú továbbképzésekre is jelentkezni lehet: közoktatási vezető és pedagógus szakvizsga, pedagógus szakvizsga (tehetséggondozás, tehetségfejlesztés tanulmányterületeken). E-mail: horvath.hajnalka@vhf.hu T.: 06/88-542-712. A jelentkezéssel kapcsolatos egyéb információk: <https://www.vhf.hu> (Posztgraduális képzések, szakirányú továbbképzések)

ANTI-KVITÁS

EGYKORI PIARISTA diák antikvitása festményt, régiséget vásárol. Üzlet: Bp. VII., Dózsa Gy. u. 44. T.: 06/1-321-7000, 06/20-980-7570 www.visnyei.hu

ELTARTÁS

ELTARTÁSI szerződést kötnék! T.: 06/30-370-5760

ÉLETJÁRADÉK

BIZALOM ÉS SEGÍTSÉG. Budapest, a II. kerületben élő hívó, katolikus család olyan idős hölgyet vagy urat keres a környéken, akivel életjáradéki szerződést köthetne. Odaköltözés nélkül vállaljuk, hogy egy jelentős összeg kifizetése után havonta rendszeresen, meghatározott összeggel gondoskodunk Önökről. T.: 06/20-433-6019

OKTATÁS

SPORTEDZŐ gyermekfelügyeletet vállal Budapest. T.: 06/70-626-8285

RÉGISÉG

PAPÍR- ÉS FÉMPÉNZT, bélyeg, képeslapot, papírrégiséget és más régiségeket vásárolunk, illetve árverésre átvesszünk. Budapest VI. kerület, Andrassy út 16. T.: 06/1-266-4154. Nyitva: hétfő-szerda 10-17, csütörtök 10-19 óra között.

SZOLGÁLTATÁS

SZOBRÁSZATI ÉS KÖMUNKÁKAT, valamint sír- emlékek készítését és felújítását vállalom! T.: 06/20-361-8318 *Albert Farkas*

FOGSOROK, hidak készítése, javítása, szükség esetén házánál is. T.: 06/1-213-5726

Új Ember
KATOLIKUS HETILAP

Kiadja a Magyar Kurír
Terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzlet, előfizethető a kiadónál, a postán és a Digitalstandon
Nyomás: Virtuoz Kiadó és Nyomdaipari Kft. • Ügyvezető: Tolonics Gergely
ISSN 0133-1205
KÉZIRATOKAT NEM ÖRZÜNK MEG ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.
LAPZÁRTA: 2020. JÚLIUS 20.

Főszerkesztő és felelős kiadó: Kuzmányi István
Vezető szerkesztő: Baranyai Béla • Lapszerkesztő: Körössy László
Szerkesztőség: Agónás Szonja, Benke Zsuzsa, Bodnár Dániel, Bókay László, Borsodi Henrietta, Fábán Attila, Gátas Judit, Kiss Péter, Lambert Attila, Merényi Zita, Mészáros Ákos, Pallós Tamás, Szalontai Anikó, Székács István, Thullner Zsuzsanna, Trautwein Eva, Verestői Nárcisz
Olvasószerkesztő: Kodlík Bernadett
Korrekto: Mester Zsolt • Tördelés: Bukovszki Antal
Szerkesztőség és kiadóhivatal: 1068 Budapest, Városligeti fasor 42.
Postacím: 1406 Budapest, Pf.: 100 • Tel.: +36/1-317-3933
www.ujember.hu • e-mail: ujember@ujember.hu

Könyvesbolt: 06/1-266-0845; konyvesbolt@ujember.hu
Médiaajánlat kérhető: 06/1-317-3933; hirdetes@ujember.hu
Közlemények, gyászjelentések, apróhirdetések feladása:
+36/1-317-3933; aprohirdetes@ujember.hu; <http://ujember.hu/aprohirdetes-feladasa/>
Előfizetés, terjesztés: +36/1-235-0484; +36/1-633-3790; +36/1-633-3132; terjesztes@ujember.hu
Előfizetés megrendeléséhez kérjük, vegye fel a kapcsolatot kollégáinkkal a fenti elérhetőségek valamelyikén.
Egyéni egy példányos előfizetés belföldről negyedévre: 4050 Ft, fél évre: 8100 Ft, egy évre: 16 200 Ft.
Magyar Kurír 10700732-68366180-51100005 (CIB Bank).

Megújul a jáki templom és környéke

A 2017 végén megkezdett munka újabb fázisáról szólt A jáki apátsági templom restaurálásának folytatása és értékeinek bemutatása elnevezésű beruházás helyszíni projektismertetője július 9-én.

A magyar kormány kétmilliárd forintos támogatásának köszönhetően megvan a biztosítéka a helyreállítás teljes körű befejezésének és a fenntartható üzemeltetés megindításának. Erről is szó volt a jáki templomnál tartott projektismertetőn és az azt követő sajtóbejáráson, amelyen többek között részt vett V. Németh Zsolt, Vas megye országgyűlési képviselője, Rátkai László esperes, jáki plébániai kormányzó, Tóth Ernő, Ják község polgármestere és Császár István, a Szombathelyi Egyházmegye általános helynöke.

Sarkadi Márton, a projekt szakmai vezetője megerősítette, hogy a jáki Szent György-templom, a mellette álló Szent Jakab-kápolna, az Apáti ház és az egykori kolostori gazdasági épületek felújítása már az építőipari kivitelezésnél, a restaurálási munkáknál tart.

2017 végén a kormánytámogatásnak köszönhetően újraindult a korábban elhúzódva, töredékesen zajló munka, amely most már nem csak az épületek megújítását jelenti. Látogatóközpont létesül itt, ahol megfelelő körülmények között bemutatják a Ják nemzetség, a település, a templom és a kolostor történetével

kapcsolatos művészeti, történeti emlékeket.

Emellett a templom és a kápolna esetében is meg kell oldani a liturgikus használat zavartalanságának biztosítását (például a padfűtést, a hangosítást) is. Elkészültek a tervek, a szakvélemények, megindult az építőipari kivitelezés és a restaurálás – mondta Sarkadi Márton.

Az elmúlt időszakban a szakemberek talajszerkezeti, falkutatósi vizsgálatokat és ásatásokat végeztek, feltárták a dombon emelkedő épületegyüttes múltját.

Jelenleg a Szent Jakab-kápolnánál található támfalat építik újjá, megakadályozzák a domb erózióját, a kápolna elmozdulását. Védekezni kell a talajnedvesség hatása ellen is: a talajból a falba felszállított ásványi és szerves eredetű sók szerkezetroncsoló hatása sajnos az utólagos szigetelés elvégzése után sem szűnik meg, ezért a faragott kőelemek védelme csak a sók eltávolításával oldható meg.

Egy magyar szabadalom alkalmazásával (áram alatt lévő fémhálózattal, az elektrolízis elve alapján) 2020 tavaszán megkezdődött a templom falainak sómentesítése. Ezt követi majd a szigetelés.

A szakember arról is beszélt, hogy a falkutatások során a XIX–XX. század fordulóján felhordott vakolatokat eltávolították, ennek köszönhetően olyan részletek kerültek elő, amelyek a templom középkori és XVI–XVII. századi átépítéséről ta-

núskodnak. Papp Ildikó régész munkája nyomán pedig egyre bizonyosabbá vált, hogy a XIII. században emelt épületet megelőzte egy korábbi építmény, egy kisebb templom.

Idén megkezdődött a déli, majd az északi mellékhajó restaurátori fel-tárása. Ezt követi a falfelületek tisztí-

tása, a sérülések javítása, a téglafalazatok fugázása és a festett felületek konzerválása.

A projektismertető szerint az épületegyüttes helyreállításának befejezése, az új látogatóközpont és kiállítás megvalósítása érdekében többek között a Szent Jakab-kápolna tetőzetét is teljesen fel kell újítani, a kápolna oltárát és falképeit pedig restaurálni. Hátravan még az Apáti ház homlokzatfelújítása, gépészeti, valamint elektromos rendszereinek felújítása, és rekonstruálni kell a belső falfelületeit borító díszítőfestést is.

Az apátság egykori gazdasági épületét, a hozzácsatolt kótarat és közösségi épületet oly módon kell átalakítani, hogy alkalmas legyen a látogatóközpont funkcióinak elhelyezésére. Ezt követi majd a templomdomb teljes környezetének tájépítészeti megújítása.

V. Németh Zsolt, a térség országgyűlési képviselője hangsúlyozta: az egykori jáki bencés apátság bazilikája a magyarországi román stílusú építészet kiemelkedő alkotása, Vas megye és egyúttal az ország szimbóluma is. „A járvány egyik következménye, hogy a belföldi turizmus a jövőben megélni. Fontos, hogy a jáki templom méltó módon fogadja az ideérkezőket” – mondta V. Németh Zsolt.

Körössy László
Fotó: Merényi Zita

EGYIPTOM

Turisztikai fejlesztés a Szent Katalin-monostor területén

Miközben Törökországban újra megnyitják az iszlám vallásgyakorlás számára az Hagia Szophiát (Ajia Szofia, Szent Bölcsesség), az egykori bizánci bazilikát, Egyiptomban Abdel Fattah asz-Szisi elnök fejlesztési terveken dolgozik, melyek célja többek között az is, hogy vonzóvá tegyék a zarándokok számára a Sínai-félsziget déli részén található, a világ egyik legrégebbi keresztény kolostoraként számontartott Szent Katalin-monostort.

Július 12-én, a nagyszabású infrastrukturális és városfejlesztési tervek megvalósításáról szóló operatív értekezleten az egyiptomi elnök arra kérte Mostafa Madbuli miniszterelnököt és más kormánytagokat, hogy sürressék meg a fejlesztési projektet, melynek célja a Sínai-félsziget déli részén elhelyezkedő történelmi és spirituális örökség vonzóbbá és elérhetőbbé tétele.

Damianosz, a Sínai-hegy görög ortodox érseke az állami médiának nyilatkozva köszönetet mondott az egyiptomi vezetőknek, amiért figyelmet szenteltek a projektnek, és erőforrásokat fordítottak arra, hogy a zarándokok könnyeb-

ben eljuthassanak a Szent Katalin-monostorhoz. A fejlesztési terv részeként repülőtér is létesülne a régióban. Így a zarándokok – elsősorban Görögországból és Ciprusról – közvetlen járással utazhatnának, és teljes biztonságban érhetnek el a monostort.

A Hóreb lábánál álló, autokefál státuszt élvező Szent Katalin-monostorban jelenleg körülbelül húsz, egyetlen érsek apát irányításának alárendelt görög ortodox szerzetes él. A legrégebbi, ma is működő kolostorként tartják számon. Bizánci építésze, értékes ikonjai és ősi kéziratgyűjteménye miatt 2002-ben az UNESCO világörökségi listájára került.

Az elmúlt években a monostor nehéz időszakokon ment keresztül, és a turizmus teljes felfüggesztése miatt súlyos pénzügyi válsággal kellett szembenéznie. A legna-

gyobb csapást az jelentette, hogy a kormány 2013-ban elrendelte a monostor ideiglenes bezárását a látogatók előtt, miután aggasztó események történtek – köztük egy

szerzetes elrablása –, és megnőtt a görög ortodox szerzetesi közösség elleni terrortámadás veszélye.

2014 márciusában Ahmed Ragáii Attija nyugalmazott tá-

bornok azzal vádolta meg a Szent Katalin-monostor szerzetesait, hogy módosították a terület földrajzi neveit, elrejtették Mózes tizenkét csermelyét (melyekkel a hagyomány szerint a zsidó nép a szomját oltotta az Ígéret földje felé tartó útján), eltulajdonították a Sínai-félsziget déli részének húsz százalékát, néhány különleges ünnepen kihelyezték a monostor falára a görög zászlót és a monostor birtokait Görögország és az Európai Unió által elfoglalt területté nyilvánították. A szlafista mozgalomhoz (a szunnita iszlámon belüli ultrakonzervatív reformág) közel álló sajtóorgánumok azzal vádolták a monostort, hogy összejár az izraeli titkosszolgálat, és a szerzetesek egyenesen fenyegetést jelentenek a nemzetbiztonságra.

Forrás: Fides hírügynökség
Fordította:
Balláné Sárközi János
Fotó: Wikimedia Commons

A lélek egészségére

Új fejezetet nyit a pannonhalmi bencés sörtörténet

Tűz a déli nap. Fényképezőgépek, kamerák sokasága követi, ahogyan Hortobágyi Cirill főapát aranyzárga, fehér habzó italt csapol a Pannonhalmi Főapátság felirátú kehelybe. A pohár fala bepárasodik, a vendégek nagyot nyelnek. Mindenki a kóstolásra vár. Teljes a bizalom az új sör iránt, hiszen még sohasem csalódtunk a Pannonhalmi védjeggyű termékekben. Ezúttal sem. A Blonde kellemes ízében ott a maláta édeskes karaktere és a komló enyhén citrusos keserősége.

A Pannonhalmi Főapátság állami támogatással sörfőzdét létesített a szomszéd faluban, és a négy belga típusú sörrel

harmonia az életritmusában, ami kihat a testére is. »A lélek egészségére« mottónk kifejezi, hogy a ma emberének meny-

apátsági uradalomban készült sörök emlékét. A XIII. század elejéről származó oklevelek tanúsága szerint az apátság körüli falvak feladata volt, hogy ellássák malátával a monostort. A török hódoltság utáni újrakezdésről 1701-es feljegyzések tanúskodnak: évi 20-30 ezer liternyi mennyiség-ről tesznek említést, és arról, hogy Karner Egyed főapát a bencés renddel kötött szerződést sör készí-

felhelyezte Ravazdot a fénykorát élő magyar egyházi sörkultúra térképére. Megszoktuk immár, hogy a bencés rend kiváló termékei nem csupán minőségükkel szólítják meg a vásárlót. Legyen szó gyógynövénykészítményről, borról, likőről, csokoládéről vagy – mostantól – sörről, a termék mögött mindig van valami több: spirituális üzenet, hosszú történelem és hagyomány.

„A lélek egészségére” – hirdeti a Pannonhalmi Főapátság sörmanufaktúrája, amelynek nem titkolt célja, hogy elgondolkodtasson a lélekről és az egészségről. „Az egészség a testnek és a léleknek is fontos meghatározója, mindkettő egészségére egyaránt törekednünk kell. Ma, ebben a munkával túlfeszített világban az ember fizikuma és lelke is sérül. Mi, szerzetesek azt tapasztaljuk, hogy előtérbe kell helyezni a lélek gyógyítását. Akinek a fejében, a szívében, a lelkében rend van, az a testére is jobban figyel. Annak nagyobb a

nyire szüksége van a lelki gyógyulásra” – fogalmaz Hortobágyi Cirill.

Az átadón elhangzó főapáti köszöntőből kiderül, hogy a magyarországi sörtörténet kezdetei a bencés apátságokhoz vezethetők vissza. A bakkonybéli monostor 1086-os összeírása már említi egy Komlóhozó nevű völgyet. A Pannonhalmi Főapátság levéltári dokumentumai a XII. századra visszamenően őrzik az

tésére. Következő lépésként a főapátság a XVIII. század közepén Ravazdon is megindította a sörfőzést. Ez a virágzó korszak torpant meg 1786-ban, ekkor ugyanis mindkét helyen megszűnt a sörfőzde. Amikor 1802-ben I. Ferenc visszaállította a rendet, akkor sem újult meg ez a hagyomány.

A bencés regula előírta a testvérek számára, hogy a lehető legnagyobb gondjuk le-

gyen a vendégre és a vele való imádság, a Szentírás szavainak meghallgatása után „teljes szeretetszolgálatot legyennek iránta”. A vendéglátásban kitüntetett szerepet kapott a bencés rendben a sör. Thomas Mener a sörfőzdéből a megtermelt mennyiség egy huszadát szállította a monostorba. Am a számadások jelzik, hogy ennél mindig több sör fogyott. Kaptak a szerzetesek, a vendégek, a napszámosok és az alkalmazottak is. Napi 200 üveg volt az általános fogyasztás a feljegyzések szerint.

A tradíciót most az innovációval kapcsolta össze a bencés rend. Ravazdon a modern követelményeknek megfelelő üzem épült. Három termében a magyar gyártmányú főzőberendezések a legkorszerűbb technológia alkalmazását teszik lehetővé. A pannonhalmi

sör minőségének garanciája a belga apátságokban használt kiváló alapanyag. A mintát a trappista Westvleteren sör adta, amit a legmodernebb vízpárofluképzó technológiával párosítanak – mutatta be a létesítményt Tihanyi Fülöp egykori bencés diák, a sörfőzde sörfőzőmestere.

A ravazdi sörfőzde állami támogatással valósult meg – mondta el az átadón Cserenyés Péter, az Innovációs és Technológiai Minisztérium kereskedelem-politikáért és fogyasztóvédelemért felelős államtitkára. A kormány 785 millió forinttal támogatta az új üzem kialakítását.

A létesítmény fontos szerepet tölt be a térség komplex idegenforgalmi fejlesztése szempontjából. Az egyre gazdagabbá váló turisztikai kínálatot Kara Ákos országgyűlési

képviselő mutatta be: Pannonhalmán új idegenforgalmi központ és uszoda épül, a települést a megyeszékhellyel hamarosan kerékpárút köti majd össze.

A ravazdi sörfőzdéből idén négyféle belga típusú sörből álló termékcsalád kerül piacra. Az alapítást – a Blonde szüretlen világos sör – a nyár italának szánják: a maláta édeskes karaktere és a komló citrusos keserősége jellemzi. A Dubbel felsőerjesztésű szüretlen barna sör lesz karamellás édességgel, enyhe, visszafogott keserű ízzel. A Tripel szintén felsőerjesztésű, magas alkoholtartalmú, szüretlen világos sör a komló citrusos, gyümölcsös ízvilága és a közepesen testes, száraz kortyérzet határozza meg. A 10 százalékos alkoholtartalmú barna sör, a Quadrupel pedig karamellás ízvilágával igazi deszszeretnek számít. A jövő évtől tervezik a szezonális sörök készítését. Az idén várható forgalom megközelítőleg 50 ezer liter, 2024-ig pedig évi 500 ezer literre bővíthet az előállított mennyiség.

Az értékesítésről bővebb tájékoztatást az apatsagitermek.hu oldalon található az érdeklődők. A termékek elérhetők a főapátság vendéglátóegységeiben és ajándékboltjaiban, Pannonhalmán és Budapesten.

Trautwein Éva
Fotó: Lambert Attila

Így még biztosan nem látta a szegedi fogadalmi templomot

A templom építése és a Dömötör-torony felújítása is látható azon a korabeli fotókból összeállított tárlaton, amely július végéig tekinthető meg a szegedi Dóm látogatóközpontban.

1879. március 12-én hajnalban a megáradt Tisza áttörte a várost védő gátakat, és elöntötte az évszázados múltú Szegedet.

A városiakok azonban a következő évben ünnepélyes fogadalmat tettek: „Hogyha Szeged még egyszer felépül az árvíz után, akkor méltó keresztény templom is építtessék.” Hosszú viták követték ezt a kijelentést, de végül elbontották a XIII. szá-

zadban épült Szent Demeter-plébániatemplomot, ennek helyén épült fel a dóm. Ezeket a folyamatokat mutatják be most korabeli fotókon. A kiállítás a hónap végéig látható a Dóm látogatóközpontban.

Kiss Edit, a központ vezetője elmondta, hogy az új templom tervezésével előbb Schulek Frigyes építész bízta meg. Amikor idős korára való tekintettel lemondott a megbízásáról, Foerk Ernő építőipari tanárt kérték fel a munkálatok folytatására, aki a Schulek-féle tervek átalakításával vált a neoromán stílusú dóm tervezőjévé.

1913-ban kezdődött meg a téren a bontás és az építkezés, aztán a világháború miatt tíz évre leálltak a mun-

kálatok. Utána pedig már nem fogadalmi templomként, hanem székesegyházként épült tovább, ugyanis a trianoni döntés nyomán Glattfelder Gyula csanádi püspök elhagyta Temesvárt, és a békediktátum miatt jelentősen megcsökkentett egyházmegye központját Szegedre helyezte át.

Az építkezés közben, 1925-ben akadtak rá a XIII. századi Dömötör-toronyra, amit keresztelőkápolnává alakítottak, a felső részét pedig galambházként működtették tovább. A Magyarok Nagymartyírja-székesegyházat végül 1930-ban szentelték fel.

Forrás:
Szeged-Csanádi Egyházmegye
Fotó: Frank Yvette/Délmagyar.hu